

Kummitoiminnan arviointitutkimus

SPR Savo-Karjalan piiri

Elina Mikkonen & Karoliina Uuksulainen

Opinnäytetyö

Kansalaistoiminnan- ja nuorisotyön koulutusohjelma (210 op)

24.11.2009

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma 2004 ectS 210 op

OPINNÄYTETYÖN TIIVISTELMÄ

Työn tekijät Elina Mikkonen, Karoliina Uuksulainen	
Työn nimi Kummitoiminnan arviointitutkimus, SPR Savo-Karjalan piiri	
Työn ohjaaja Jukka Määttä	Sivumäärä 57
Tiivistelmä Tämä opinnäytetyö tehtiin tilaustyönä Suomen Punaisen Ristin (SPR) Savo-Karjalan piirille. Kummitoiminnan arviointitutkimuksen tarkoituksena oli arvioida kummitoimintaa Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin alueella. Kummitoiminta on SPR Savo-Karjalan piirin tapa tukea ja ohjata piirin alueen osastoja. Tutkimuksen päätehtävänä oli selvittää, millä tavoin kummitoiminta kehittää vapaaehtoistoimintaa SPR Savo-Karjalan piirin alueella. Lisäksi tutkimuksella pyrittiin saamaan tietoa siitä, millä tavoin kummitoiminta on vaikuttanut osastojen tukemiseen ja tuen määrään, mitä mieltä osastot ovat kummien toiminnasta ja asiantuntijuudesta sekä mitkä ovat kummitoiminnan kehittämiskohdat. Pyrimme selvittämään, mikä estää osastojen osallistumisen kummitapaamisiin. Tutkittavana joukkona olivat kaikki Savo-Karjalan piirin alueella toimivat 53 Suomen Punaisen Ristin osastoa. Tutkimuksessa käytettiin kvantitatiivista tutkimusmenetelmää ja aineiston hankinnassa käytimme survey – kyselyä. Kysely lähetettiin kaikille Savo-Karjalan piirin alueen osastojen puheenjohtajille. Kyseilyllä selvitettiin osastojen mielipiteitä kummitoiminnasta mielipideväittämien avulla ja kummitoiminnan kehittämiskohteita selvitettiin avoimilla kysymyksillä. Kyselyyn vastasi yhteensä 27 osastoa, joten vastausprosentti oli 51 %. Tutkimus osoitti, että kummitoiminta on koettu osastoissa tärkeänä toimintamuotona. Osastot ovat olleet erityisen tyytyväisiä kummien toimintaan, asiantuntijuuteen ja tiedotukseen. Kummitapaamisten myötä osastojen välisen yhteistyön koetaan lisääntyneen, mutta yhä tiiviimpää yhteistyötä kaivataan kummien ja osastojen välille. Tutkimus toi esille monia kummitoiminnan kehittämisehdotuksia, joiden pohjalta kummitoimintaa voidaan kehittää yhä toimivammaksi vapaaehtoistoiminnan tukimuodoksi.	
Asiasanat Vapaaehtoistyö, Suomen Punainen Risti, järjestötoiminta, kummitoiminta	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES
Degree Programme in Civic Activities and Youth Work

ABSTRACT

Authors Elina Mikkonen, Karoliina Uuksulainen	
Title Evaluation research of the mentoring activity in the FRC district of the Savo-Carelia	
Tutor Jukka Määttä	Number of pages 57
Abstract This thesis was made for the use of the Finnish Red Cross (FRC) district of the Savo-Carelia. The purpose of the evaluation research was to assess the mentoring activity in the FRC Savo-Carelias area. The mentoring activity is the way to support and guide the local branches in the district of the Savo-Carelia. The main problem of the research was to find out how the mentoring activity develops voluntary work in the district of the Savo-Carelia. Added to this the research aimed to have knowledge of in which ways the mentoring activity has affected in supporting of the local branches, how the branches feel about the mentors and their expertise, how the mentoring activity could be developed. The researchgroup was consisting of 53 FRC local branches in Savo-Carelia area. This research was made by using quantitative investigation method and the research material was collected by using survey –questionnaire. The questionnaire was sent to all chairmen in the district of the FRC Savo-Carelia. The questionnaire was about to find out local branches' opinions of the mentoring activity by claims. By using open questions we wanted to research the points of development in mentoring activity. In total 27 units answered to the questionnaire. The percentage of participation was 51 %. The research showed that mentoring activity was seen as important form of operations model. Local branches were satisfied with mentors activity, their expertise and announcement by mentors. By the mentoring meetings co-operation between local branches has increased, but even more co-operation is needed between mentors and local branches. The research presented many points of development in mentoring activity. According to these results the mentoring activity can be developed even more workable way to support voluntary work.	
Keywords Voluntary work, Finnish Red Cross, organizational activities, mentoring activity	

SISÄLTÖ

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	6
2	TAUSTAORGANISAATIONA SUOMEN PUNAINEN RISTI	7
3	IKKUNA VAPAAEHTOISUUTEEN JA SEN TUKEMISEEN.....	9
3.1	Kolmas sektori	9
3.2	Vapaaehtoistoiminta	10
3.3	Vapaaehtoistoiminta 2000-luvulla.....	10
3.4	Vapaaehtoisten työnohjaus	11
3.5	Motivointi ja tukeminen vapaaehtoisten ohjaamisessa	14
4	TUKIVERKKONA KUMMITOIMINTA.....	16
4.1	Kummitoimintaa monissa eri yhteyksissä	16
4.2	Kummitoiminta SPR Savo-Karjalan piirissä	18
4.3	Kummitoiminnan tavoitteet	21
4.4	Kummien rooli.....	21
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUKSEN KUVAUS.....	22
5.1	Tarkoituksena uuden tiedon tuottaminen kummitoiminnasta	22
5.2	Tutkimusongelmat	23
5.3	Käytetyt menetelmät	23
5.4	Tutkimuksen aineiston kerääminen	25
5.5	Tutkimusaineiston analysointi.....	25
5.6	Luotettavuus	26
6	TUTKIMUKSEN TULOKSET	28
6.1	Kummitoiminta vapaaehtoistoiminnan kehittäjänä.....	30
6.1.1	Osastojen välisen yhteistyön lisääntyminen	31
6.1.2	Tieto ajankohtaisista asioista	32
6.1.3	Kummitapaamisten hyödyllisyys.....	33
6.1.4	Osastojen aktivointi	34

6.1.5	Osastojen toiminnan kehittyminen.....	35
6.2	Kummitoiminta osastojen tukimuotona	36
6.2.1	Osastojen toiminnan suunnittelun tukeminen.....	36
6.2.2	Piirin tuki.....	37
6.2.3	Osaston tilan arviointi	38
6.3	Kummien rooli ja asiantuntemus.....	39
6.3.1	Tiedottaminen	40
6.3.2	Piirinhallituksen jäsenten rooli	41
6.3.3	Tyytyväisyys kummien toimintaan	42
6.3.4	Kummien asiantuntemus.....	43
6.3.5	Kummit alueiden ja osastojen kehittäjinä	43
6.4	Kummitoiminnan kehittäminen.....	44
6.5	Miksi osasto ei osallistu kummitapaamisiin?.....	46
7	POHDINTA	46
7.1	Luotettavuuden arviointia.....	48
7.2	Kehittämisehdotuksia.....	49
7.3	Lopuksi	51
	LÄHTEET	52
	LIITTEET	55

1 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Syksyllä 2008 Suomen Punaisen Ristin (SPR) Savo-Karjalan piiri tarjosi Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijoille mahdollisuutta laatia opinnäytetyö arvioimalla piirin alueella toteutettavaa kummitoimintaa. Kummitoiminnalla tarkoitetaan piirin alueella toimivien Suomen Punaisen Ristin paikallisosastojen tukemista. Päätimme ottaa haasteen vastaan. Opinnäytetyömme prosessi käynnistyi tammikuussa 2009, jolloin aloitimme tutkimussuunnitelman työstämisen. Ennen sitä olimme tavanneet Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin nuorisotyön suunnittelija ja järjestövastaava Ismo Nuutisen kanssa ja sopineet alustavasti tutkimuksen toteuttamisesta.

Tutkimuksen päätehtävänä on selvittää, millä tavoin kummitoiminta kehittää vapaaehtoistoimintaa SPR Savo-Karjalan piirissä. Pyrimme selvittämään myös, millä tavoin kummitoiminta on vaikuttanut osastojen tukemiseen ja tuen määrään sekä mitä mieltä osastot ovat kummien toiminnasta ja asiantuntijuudesta. Tutkimuksella pyritään selvittämään kummitoiminnan kehittämiskohtia ja syitä siihen, miksi osastot eivät osallistu kummitoimintaan. Valitsimme tutkimusmenetelmäksi perinteisen kyselylomakkeen, sillä halusimme saada tietoa kattavasti koko perusjoukolta eli kaikilta piirin alueen osastoilta.

Paikallisosastojen tukemisesta järjestöissä on saatavilla hyvin vähän tietoa. SPR Savo-Karjalan piirin kummitoimintaa ei ole tutkittu aiemmin, joten tämä tutkimus oli ensimmäinen mahdollisuus saada kummitoiminnasta ja sen toimivuudesta faktatietoa. Teoreettinen viitekehys tutkimukseemme on koottu aiheeseen keskeisesti liittyvistä käsitteistä ja niiden määrittelyistä sekä vapaaehtoistoiminnan tukemiseen liittyvästä kirjallisuudesta. Koska kummitoiminnasta ylipäätään on olemassa hyvin vähän kirjallista tietoa, dokumentteja tai muuta vastaavaa materiaalia, olemme saaneet taustatietomme kummitoimintaan liittyen pääasiassa Savo-Karjalan piirin toiminnanjohtajalta, Heikki Koistiselta sekä nuorisotyön suunnittelijana ja järjestövastaavana toimivalta, Ismo Nuutiselta. Ke-

väällä 2009 olimme myös mukana alueellisissa kummitapaamisissa havainnoimassa kummitoiminnan toteutumista käytännössä.

Suomen Punaisen Ristin toiminnan kehittämisen kannalta kummitoiminnan arviointitutkimuksen tuloksista on kiinnostunut Savo-Karjalan piirin lisäksi myös Suomen Punaisen Ristin keskustoimisto. Erilaisia osastojen tukimuotoja toteutetaan muidenkin piirien alueella, mutta täysin Savo-Karjalan piirin kummitoimintaa vastaavaa toimintamuotoa ei ole muissa piireissä tai muissa järjestöissä. Kummitoiminta on siis toimintamuotona eräänlainen kokeilu, joka kehittyy jatkuvasti ja hakee vielä muotoaan. Tutkimus on näin ollen merkittävä sekä valtakunnallisella tasolla Suomen Punaisen Ristin järjestölle että mahdollisesti myös muille järjestöille uutena toimintamallina.

2 TAUSTAORGANISAATIONA SUOMEN PUNAINEN RISTI

Punainen Risti on kansalaisjärjestö, joka toimii sekä Suomessa että ulkomailla. Järjestön perustaja oli Henry Dunant. Hän oli sveitsiläinen liikemies, joka liike-matkallaan vuonna 1859 poikkesi Solferinon kylään Pohjois-Italiassa, missä käytiin verisiä taisteluja. Kokemuksestaan syvästi järkyttyneenä hän kirjoitti muistelmistaan kuvauksen, joka julkaistiin vuonna 1862 nimellä ”Solferinon muisto”. Muistelmissaan Dunant ehdotti, että jokaiseen maahan perustettaisiin vapaaehtoinen avustusjärjestö, joka huolehtisi sodanaikaisesta lääkintähuollosta ja haavoittuneiden hoidosta. Niinpä vuonna 1876 perustettiin Dunantin ajatuksiin pohjautuva Punaisen Ristin kansainvälinen komitea, jonka kehotuksesta alettiin perustaa kansallisia yhdistyksiä ympäri maailmaa. Suomen Punainen Risti perustettiin Suomeen vuonna 1877. (Hytönen 2002, 6 ; Suomen Punainen Risti 2009 a.)

Noin sata vuotta Punaisen Ristin perustamisen jälkeen, Punaisen Ristin ja Punaisen puolikuun liikkeelle määriteltiin seitsemän periaatetta, joita tulee noudattaa kaikessa toiminnassa. Nämä periaatteet ovat inhimillisyys, tasapuolisuus, puolueettomuus, riippumattomuus, vapaaehtoisuus, ykseys ja yleismaailmalli-

suus. Nämä periaatteet muodostavat toiminnalle arvopohjan ja kuvaavat niitä asioita, joita järjestö haluaa maailmassa edistää. (Hytönen 2002, 28 - 29.)

Järjestön lähtökohtana on auttaa niitä ihmisiä, jotka eniten apua tarvitsevat. Suomen Punainen Risti on kansallinen yhdistys, joka on erityisasemassa muihin järjestöihin verrattuna, sillä asetuksella vahvistetut säännöt velvoittavat sen täydentämään maamme sosiaali- ja terveydenhuoltoa sekä katastrofivalmiutta ja avustamaan viranomaisia myös sodan ja kansallisten katastrofien aikana. (Korpela 2008 ; Suomen Punainen Risti 2009 b.)

Siisiäinen määrittelee kansalaisjärjestön ihmisten yhteenliittymäksi, joka toteuttaa tiettyä yhteistä tavoitetta, arvoa tai intressiä (Harju 2003, 12). Aaro Harjun laajemman määritelmän mukaan kansalaisjärjestö on yhdistys, joka on rekisteröity tai rekisteröimätön ja se toimii tietyn päätetyn tarkoituksen hyväksi joko paikallisesti, alueellisesti ja/tai valtakunnallisesti. Harjun määritelmän mukaan kansalaisjärjestöllä tulee olla hyväksytyt säännöt, toimintaorganisaatio ja sovittu taloudenhoito. (Harju 2003, 12.) Nämä määritelmät pätevät myös Suomen Punaiseen Ristiin kansalaisjärjestönä.

Suomen Punainen Risti on valmiusjärjestö, jonka toiminta perustuu siihen, että järjestössä ollaan valmiita auttamaan silloin, jos jotain sattuu. Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoistyö keskittyy kotimaahan. Tehtäväkenttään kuuluu muun muassa ensiapukoulutus, ystävä- ja tukihenkilötoiminta, nuorisotyö sekä vanhustyö. (Korpela 2008 ; Suomen Punainen Risti 2009 b.)

Suomen Punaisen Ristin organisaation perustana ovat jäsenet, jotka toimivat 550 paikallisosastossa. Paikallisosastot on jaettu alueittain yhteensä 12 piiriin. Keskushallinto ohjaa piirejä, jotka taas ohjaavat paikallisosastoja. Piiritoimistot työllistävät kussakin piirissä muutamia työntekijöitä eli toimihenkilöitä. Palkattu ammattihenkilöstö piiritoimistoissa ja keskustoimistossa tukee ja ohjaa koko järjestön vapaaehtoistyötä ja vapaaehtoisten koulutusta, kehittää auttamisvalmiutta, vastaa varainhankinnasta kuten myös kansainvälisestä avustustyöstä. Suomen Punaisen Ristin korkein päättävä elin on jäsenistä valittu yleiskokous, joka järjestetään joka kolmas vuosi. Lisäksi keskushallintoon kuuluu valtuusto,

hallitus sekä puheenjohtaja. Tällä hetkellä Suomen Punaisen Ristin hallituksen puheenjohtajana toimii Erkki Liikanen. Keskushallinnon tukena toimivat pääsihteeri, keskustoimisto sekä erilaiset laitokset kuten kierrätystavaratalo Kontti, Veripalvelu ja Nuorten turvatalo. (Korpela 2008.) Suomen Punainen Risti on toimintaorganisaatioltaan Harjun määritelmän mukainen järjestö: ”valtakunnallinen kokonaisuus, jonka osia paikalliset yhdistykset, piiri- ja liitto-organisaatio ovat” (Harju 2003, 13).

3 IKKUNA VAPAAEHTOISUUTEEN JA SEN TUKEMISEEN

Tässä osiossa käsittelemme vapaaehtoistoimintaa, siihen liittyviä käsitteitä ja haasteita yleisellä tasolla. Tämä osio luo tutkimuksellemme teoreettisen viitekehksen. Olemme lähestyneet kummitoiminnan käsitettä vapaaehtoisten työnohjauksen ja motivoinnin kautta, sillä kummitoiminta vapaaehtoisten tukimuotona linkittyy hyvin näihin käsitteisiin.

3.1 Kolmas sektori

Kansalaistoiminta sijoitetaan kolmannen sektorin kenttään. Harju määrittelee kolmannen sektorin järjestyneiksi toimijoiksi. Niitä ovat kansalaisten muodostamat ja johtamat yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt. Harjun mukaan kaikille kolmannen sektorin toimijoille on tyypillistä tietyt ominaisuudet, jotka ovat: yleishyödyllisyys, eettisyys, voittoa tavoittelemattomuus, riippumattomuus, yhteisöllisyys, solidaarisuus, yksilöllinen valinnanvapaus, joustavuus ja vapaaehtoisuus. (Harju 2003, 15 - 16.)

Kuten Harjakin kirjoittaa, kansalaistoiminnan olemukseen ja luonteeseen kuuluu monesti vahva aatteellinen tausta (Harju 2003, 44). Näin on myös Punaisen Ristin kohdalla. Aatteellisuus on nykyaikaan tullessa monessa järjestössä jäänyt toiminnan varjoon, mutta havaintojemme perusteella Punaisen Ristin toiminnassa arvot ja periaatteet ovat edelleen hyvin vahvasti läsnä ja ne halutaan myös ehdottomasti pitää kaiken toiminnan lähtökohtina.

3.2 Vapaaehtoistoiminta

Vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan kansalaisten laaja-alaista osallistumista yhteiseksi hyväksi tähtäävään toimintaan ilman taloudellista korvausta. Joskus myös synonyyminä käytetyn termin vapaaehtoistyön kriteeri täyttyy vasta silloin, kun työ on konkreettista työtä yhteiseksi hyväksi ilman rahallista korvausta ja on vaatinut konkreettista työpanosta. (Harju 2003, 118.)

Suomalaiset kokevat tyypilliseksi vapaaehtoistoiminnaksi talkoot, naapuriavun ja urheiluseurat. Suomalaisten mielikuvien perusteella vapaaehtoistoiminta luokitellaan sosiaali- ja terveysalan vapaaehtoistoiminnaksi, lapsi- ja nuorisotyöksi, urheilutoiminnaksi, ryhmä- ja järjestötoiminnaksi, kristilliseksi toiminnaksi sekä avustustoiminnaksi ja luonnonsuojeluksi. Yleismaailmallisesti vapaaehtoistoiminnan piirteinä pidetään vapaaehtoisuutta, palkattomuutta sekä toimimista tavallisen ihmisen tiedoin ja taidoin. Vapaaehtoisuudella tarkoitetaan vapaaehtoista ryhtymistä toimintaan sekä toimimista oman kiinnostuksen ja jaksamisen mukaan. (Hakkarainen & Syrjänen 2004, 13 - 14.)

3.3 Vapaaehtoistoiminta 2000-luvulla

Marianne Nylund ja Anne Birgitta Yeung pohtivat teoksessa ”Vapaaehtoistoiminta – Anti, arvot ja osallisuus” vapaaehtoistoiminnassa tapahtuneita muutoksia viime vuosikymmenenä. Vapaaehtoistoiminta sekä seuraa että itse saa aikaan yhteiskunnallisia trendejä ja murroksia. Vapaaehtoistoimintaa ei siis tule tarkastella etsien eri aikakausien vaikutuksia toimintamuotoihin, sillä vapaaehtoistoiminta itse on mukana muuttamassa kulttuuriamme, toimintatapojamme ja yhteiskuntaamme. (Nylund & Yeung 2005, 13, 26.)

Vapaaehtoistoiminnassa kohtaavat jälleen yksilöiden perinteiset yhteistoiminnan tavat, antamisen ja auttamisen arvot sekä osallisuus yhteiseen. Nylund ja Yeung näkevät vapaaehtoistoiminnan murros- ja muutosvoiman siinä, että ”se tarjoaa yksilöille ja yhteisöille merkityksiä ja merkityksellisyyttä sekä antamisen ja saamisen yllättäviä elämyksiä”. (Nylund & Yeung 2005, 13.)

Viime vuosina käytyyn keskusteluun vapaaehtois- ja kansalaistoiminnasta ovat osallistuneet niin kansalaiset, päättäjät ja tukijat kuin sosiaalialan ja diakonia-työn ammattilaisetkin. Aktiivisin keskustelun aihe on ollut ammattilaisten ja vapaaehtoisten työnjakoon liittyvät asiat. Mitkä tehtävät kuuluvat kellekin? Kuka ottaa vastuun ja hoitaa velvollisuudet? Vapaaehtoistoiminta on herättänyt poliitikkojen ja päättäjien kiinnostuksen kansalaisten tarjoamana voimavarana ja mahdollisuutena vähentää julkisia palveluja. (Nylund & Yeung 2005, 13.)

Vapaaehtoisten näkökulmasta vapaaehtoistoiminta on monille ihmiselle osa arkipäivää ja hyvän elämän kokemusta, johon on päädytty useiden sattumien kautta. Erilaisissa elämäntilanteissa oleville ihmisille vapaaehtoistoiminta tarjoaa pysähdys- ja levähdyspaikan. Vapaaehtoistoiminta tarjoaa mahdollisuuden suunnata elämää uusiin suuntiin yhteisöllisen osallisuuden ja kanssaihmissen kohtaamisten kautta. (Nylund & Yeung 2005, 15.)

3.4 Vapaaehtoisten työnohjaus

Vapaaehtoiset eivät välttämättä pyydä tukea tai ohjausta, sillä he eivät aina tiedä sen mahdollisuutta. Vapaaehtoisten ohjauksen järjestäminen on vapaaehtoistyötä koordinoivien ammattihenkilöiden tehtävä, josta tulee myös tiedottaa hyvin. Tukiryhmät, toimijoiden väliset foorumit ja yhteistyöverkostot ovat merkittäviä toiminnan jatkuvuuden, ihmisten jaksamisen ja toiminnan kehittymisen kannalta. Näissä ryhmissä ihmiset pääsevät suuntaamaan omat ajatuksensa toteuttamaansa vapaaehtoistoimintaan sitä arvostavassa ilmapiirissä. (Syrjänen 1999.)

Vaikka vapaaehtoistoimijat tekevät työtään vapaaehtoisesti he tarvitsevat myös tukea, palautetta ja mahdollisuuden vertaistukeen: omien kokemusten purkamiseen ja toisten samassa tehtävässä toimivien tapaamiseen. Vapaaehtoistoimijalla on tiettyjä tarpeita, jotka on tärkeää toteuttaa. Niitä ovat tunne tarpeellisuudesta, vaikutusvallasta ja kuulemisen mahdollisuudesta. (emt.)

Työnohjaus voi olla yksilö-, ryhmä- tai työyhteisön ohjaamista. Työnohjaus on vakiintunut käsite tietynlaiselle menetelmälliselle asioiden käsittelylle, jossa näkökulmana on ihmisen tekemä työ. Se on keino tarkastella työtä ja työhön vaikuttavia rakenteita, odotuksia, rooleja ja tunteita. Työnohjaus perustuu keskusteluun ja yhteiseen hetkeen mukanaolijoiden kesken. Tärkeintä on riittävän tuen ja keskustelutilaisuuden tarjoaminen ihmisille, jotka sitä tarvitsevat ja joille se kuuluu. (emt.)

Työnohjaus on tavoitteellista toimintaa ja siinä käsiteltävät asiat nousevat ohjattavista ja heidän työtilanteestaan tai keskinäisistä suhteistaan. Ohjaustilanne kestää noin 1,5 -2 tuntia ja ne toistuvat säännöllisesti. Työnohjaustilanne mahdollistaa kokemusten jakamisen ja henkilökohtaisten vahvuuksien ja kehittämistarpeiden tunnistamisen. Ryhmätyönohjauksessa on käynnissä kaksi prosessia: yksilön suhde tehtäväänsä ja työnohjauksen tavoitteet sekä ryhmän jäsenen keskinäinen vuorovaikutus ja sen kehittyminen. Vapaaehtoistoiminnassa työnohjaukselle on monia muita nimityksiä, jotka sopivat paremmin kuvaamaan toimijoita ja osallistujia. (emt.)

Keskeistä tutkimuksemme kannalta on etenkin kasvu ryhmän jäsenenä. Yhteistyö on sekä ryhmätyönohjauksen väline että päämäärä. Työnohjaukseen osallistujat saavat ryhmässä uusia näkemyksiä ja ratkaisumalleja asioihin. He voivat myös kommentoida toisten esille nostamia tilanteita ja oppia niistä. Yhteenkuuluvuus lisääntyy ja tunne yksin työskentelemisestä vähenee kun asioita käsitellään ryhmässä. Ihmisten välinen vuorovaikutus tuo esiin omia vahvuuksia ja hankaluuksia ja luo realistiset mittasuhteet asioille. Ryhmän ollessa tiivis osallistujalle syntyy myös tunne tarpeellisuudesta. (emt.)

Vapaaehtoiskentällä toimittaessa on työnohjauksella aivan erityinen merkitys, sillä vapaaehtoisilla ei ole ammattikoulutuksen ja työkokemuksen tuomaa turvaa, varmuutta tai rutiinia tehtävän suorittamiseen. Monesti vapaaehtoistoimijoilla ei ole myöskään työyhteisöä. Työyhteisö on merkittävä verkosto, jossa omia toimintatapoja voi peilata tai käsitellä ja jossa saa palautetta ja arvostusta työstään. Työnohjaus on sosiaalinen tilanne, jossa vapaaehtoistoimija tapaa vertaisiaan, joita muuten näkisi harvoin. Näin se voi korvata työyhteisön puutet-

ta. Työnohjaus voidaan nähdä vapaaehtoisen edunvalvontana eli henkisenä työsuojeluna ja oikeuksista kiinnipitämisenä. (emt.)

Suurin tarve työnohjaukseen on niillä, jotka tekevät työtä ihmissuhdetehtävässä, kuten kriisipäivystäjät ja tukihenkilöt. Myös muutos- tai kehittämistilanteessa oleva yhteisö voi hyötyä työnohjauksesta. Vapaaehtoisten työnohjauksessa keskeisintä on päällimmäisten kokemusten purkaminen, linjan vetoon liittyvät seikat (kuten ajankäyttö tai vapaaehtoisen rooli) ja tuen ja kannustuksen saaminen. Tärkeää on myös toisten kokemusten ja yhteisen keskustelun avulla avartaa näkökulmia, kasvattaa yhteenkuuluvuutta ja vapaaehtoistehtävän mukaisen identiteetin kehittyminen. (emt.)

Työnohjaus on tapa osoittaa vapaaehtoisille, että heidän työtään arvostetaan ja heille on tarjolla tukea ja apua. Kontakti ammattitaitoiseen ihmiseen, joka antaa aikaansa ja tietojaan, on vapaaehtoiselle merkittävä. Arvostuksen osoittaminen on erityisen tärkeää: kuunteleminen, läsnäolo ja mielenkiinnon osoittaminen. Syrjänen uskoo, että vapaaehtoistyön keskeinen ongelma, sitoutumattomuus, johtuu siitä, ettei vapaaehtoisten jaksamisesta, tehtävän selkeästä määrittelystä sekä vastuiden määrittelystä pidetä kiinni. Jotta vapaaehtoistoimija voisi toimia täysillä, tulee hänellä olla selkeä kuva odotuksista ja oikeuksista, oman toiminnan vaikutuksista sekä muista samaa tehtävää suorittavista. (emt.)

Työnohjauksen eräs puoli on myös rohkaista ihmisiä ajattelemaan enemmän itseään ja omaa jaksamistaan. Vapaaehtoistyö voi olla kuormittavaa ja tarjotuisista tehtävistä voi olla vaikeaa kieltäytyä. Työnohjaus lisää ihmisten sitoutumista, kun hän voi itse valita oman haasteensa. Etenkin vapaaehtoiskentällä työnohjauksen avulla voidaan toimijaa rohkaista olemaan kaikkea sitä mitä hän voi olla, hyväksymään oman rajallisuutensa ja löytää keinot toimia. Sitoutuminen tehtävään vaatii myös omiin tunteisiin sitoutumista, joiden kohtaamiseen työnohjaus antaa välineitä. (emt.)

Vapaaehtoisten työnohjaajan tulee tuntea ohjattavien tehtävät, vapaaehtoistyön kenttä ja siihen liittyvät erityispiirteet riittävän hyvin. Työnohjaajan rooli voi liittyä vahvasti taustaorganisaation edustamiseen ja tiedonvälittämiseen organisaatiol-

ta vapaaehtoisille. Hän luo kuvaa taustaorganisaation arvomaailmasta ja joutuu ottamaan kantaa toimintatapoihin. Työnohjauksellisten asioiden lisäksi tilanteessa käsitellään myös käytännön kysymyksiä ja koulutuksellisia asioita. Työnohjaajan, ohjattavien ja taustaorganisaation yhtenevä käsitys tehtävästä työstä on hyödyksi ohjaustilanteessa. (emt.)

3.5 Motivointi ja tukeminen vapaaehtoisten ohjaamisessa

Vapaaehtoisten ohjaamisessa on käytännön asioiden järjestelyn ohella tärkeää henkinen tukeminen ja motivointi. Syrjäsen (2004) mukaan vapaaehtoisen ohjaaminen on kuin liikenteen ohjaamista: voima ja liike on jo olemassa, tarvitaan joku joka uudessa tuntemattomassa paikassa näyttää mihin suuntaan voi mennä ja miten kokonaisuus toimii yhteistyöllä ilman törmäyksiä. (Syrjänen 2004, 29.) Vapaaehtoistyössä pienkin halu, tuli ja hehku tulisi aina ottaa vakavasti; tulisi tukea viritellä, motivoida ja kannustaa (Mikkola 2004, 38).

Vapaaehtoistyön ohjaajan tehtäviin kuuluu uusien vapaaehtoisten hankkiminen, toiminnasta tiedottaminen, motivoiminen, vapaaehtoisten kouluttaminen ja perehdyttäminen. Ohjaajan tulisi huolehtia vapaaehtoisista ja olla saatavilla. Ohjaaminen ei ole johtamista, vaan sitä voi luonnehtia jonkinlaiseksi suunnanmäärittelyksi, perehdyttämiseksi ja mahdollisuuksien luomiseksi. Myös ohjaajan oma ajatusmaailma ja innostuneisuus vaikuttavat paljon siihen miten asiat hoidetaan. (Syrjänen 2004, 29–30.)

Vapaaehtoisten tukeminen ja motivointi on tärkeää jaksamisen kannalta. Tunne omista vaikuttamismahdollisuuksistaan, omasta tarpeellisuudestaan ja mahdollisuus tulla kuulluksi ovat tarpeita, joiden toteuttaminen lisää jokaisen jaksamista ja sitoutumista. Jokainen vapaaehtoinen tekee vapaaehtoistyötään oman sen hetkisen elämäntilanteen ja jaksamisen mukaan. Ohjaajan tehtävä on olla tukena; toiset tarvitsevat enemmän rohkaisua ja kannustusta, toiset tarvitsevat rajoja etteivät tekisi liikaa. (emt., 33, 37.)

Vapaaehtoistoimijoilla näyttäisi olevan useita eri tapoja jaksaa ja toimia. Eri tilanteissa toimitaan eri motiivien saattelemana. Syrjänen (2004) on luonut jaotteen kyseisten toimintatapojen ymmärtämiseksi ja tukemiseksi. Hänen mukaansa on ihmisiä jotka toimivat ja jaksavat vision voimalla, he ovat valmiita panostamaan siihen että visio toteutuu. Toiseksi on ihmisiä jotka tulevat tekemään mitä vain toisten ihmisten kanssa tai toisten ihmisten vuoksi, eivätkä ole mukana toiminnassa itse tehtävän takia. Kolmanneksi Syrjäsen mukaan on ihmisiä, jotka odottavat kiitosta ja hyväksyntää toiminnastaan, ilman palautetta tuntevat itsensä epävarmoiksi. Neljäntenä kohtana ovat ihmiset, jotka kokevat toiminnan velvollisuudekseen ja viidentenä ihmiset, jotka haluavat kehittää itseään. Viimeisessä eli kuudennessa kohdassa on mainittu ihmiset, jotka toimivat ympäristön herättämien tunteiden pohjalta. Haasteena vapaaehtoistyön ohjaajalle on, kuinka näitä erilaisin tavoin mukana olevia ihmisiä tulisi tukea niin, että kunkin ominaisuudet ja toimintatavat rikastuttaisivat yhteisöä ja toisaalta niin, että kukin yksilö saisi tilaisuuden kokea oman tapansa toimia ja oman arvomaailmansa arvostetuksi ja hyväksytyksi. (emt.)

Käytännössä vapaaehtoisten tukeminen, motivoiminen ja ohjaus voi olla erilaista toiminnasta ja sen vaiheesta riippuen. Pienimuotoiset ja alkavat vapaaehtoistoiminnot ovat yhtä arvokkaita kuin vakiintuneet toiminnotkin. Vapaaehtoisten osallistuminen toimintansa suunnitteluun auttaa toimintojen kehittymisessä ja laadun parantumisessa. Vapaaehtoisten kiittäminen ja arvostuksen osoittaminen heille on toiminnan kantava voima. (Hakkarainen 2004, 38.) Käytännön esimerkkinä vapaaehtoisten koulutuksesta, ohjauksesta ja tuesta on Suomen Punaisen Ristin ystävätoiminta. Paikallisosastot Suomen Punaisessa Ristissä kouluttavat ystävätoiminnan vapaaehtoisia ystävä- ja vapaaehtoistoiminnan kursseilla, joilla perehdytään vapaaehtoistoiminnan ja organisaation perusperiaatteisiin, ystävätoiminnan käytäntöön ja ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Vapaaehtoisille on myös tarjolla paikallisosastojen järjestämänä täydennyskoulutusta, ohjausta ja virkistystä. Vapaaehtoiset kokoontuvat kerran kuussa ystäväkerhoissa, joissa pohditaan ystävätoiminnan arkipäivän tilanteita ja luennoidaan eri aiheista. Kerhonohjaajana toimii Suomen Punaisen Ristin ohjaajakoulutuksen saanut vapaaehtoinen. Piirijärjestöt ohjaavat tarvittaessa paikallisosas-

toja ystävätoiminnassa ja vastaavasti piirijärjestöjen tukijanan toimii keskustointo. (Hartikka 2004, 44–45.)

4 TUKIVERKKONA KUMMITOIMINTA

Lähestymme tässä osiossa kummitoiminnan käsitettä muutamien esimerkkien ja Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin kummitoimintaan verrattavien toimintamuotojen kautta. Kerromme tässä luvussa tarkemmin, mitä kummitoiminta SPR Savo-Karjalan piirissä on, mitkä ovat sen tavoitteet ja kummien tehtävät.

4.1 Kummitoimintaa monissa eri yhteyksissä

Kummitoiminta on koulumaailmassa ja etenkin peruskoulussa tuttu käsite. Mannerheimin Lastensuojeluliitolla on pitkät perinteet koulujen kummitoiminnassa, sillä se on tukenut ja kehittänyt koulujen kummitoimintaa aina 1970-luvulta saakka. Koulujen kummitoiminnan ajatuksena on, että koulun aloitus uusille oppilaille olisi pehmeä ja että koulu olisi turvallinen paikka olla. Vanhemmat koulun oppilaat tukevat ja avustavat ekaluokkalaisia, eli toimivat heidän kummeinaan, luovat yhteishenkeä ja auttavat sopeutumaan kouluun. Lähtökohdana koulujen kummitoiminnassa on ajatus siitä, että lapsi oppii koulussa vain, jos siellä on hyvä olla. Koulujen kummitoiminta on keino tukea epämuodollista oppimista ja kasvua sosiaalisuuteen, yhteisöllisyyteen sekä toisen huomioon ottamiseen. Mannerheimin Lastensuojeluliiton koulujen kummitoiminnan juuret ovat yläkoulujen tukioppilastoiminnassa. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2009.)

Yleensä alakouluissa tapahtuvalla kummitoiminnalla pyritään vuorovaikutussuhteeseen nuoremman ja vanhemman oppilaan kesken. Marianne Karvinen (2002) Humanistisesta Ammattikorkeakoulusta on tehnyt aiheesta opinnäytetyön: Kummitoiminta koulussa - näennäistä yhteistyötä vai todellista vastuuta. Työssään hän pyrkii selvittämään kummitoiminnan hyödyllisyyttä, rakennetta ja

tulevaisuutta. Tutkimuksessa tulee esille, että kummitoiminnan toteutus ja onnistuminen koulussa on pitkälti kiinni opettajien jaksamisesta ja mielenkiinnosta organisoida toimintaa. Oppilaat kokivat kummitoiminnan tarpeellisena, mutta haluaisivat toimintamuotoja muutettavan niin että ne olisivat paremmin ja pitkäjänteisemmin organisoituja. (Karvinen 2002.)

Kummitoiminta ei kuitenkaan täysin rajoitu koulumaailmassa peruskouluihin, vaan myös muu opiskelijatoiminta käyttää käsitettä tukimuodoissaan. Tästä esimerkkinä Suomen opettajiksi opiskelevien liiton (SOOL) kummitoiminta. Tämän etujärjestön tarkoituksena on edistää yhteistä toimintaa koulutuksen kehittämiseksi ja valvoa jäsenistöön kuuluvien etuja. SOOL:in hallituksesta on jokaiselle jäsenyhdistykselle nimetty kummi, jonka tehtävänä on toimia linkkinä hallituksen ja jäsenyhdistyksen välillä. Kummien tehtävänä on säännöllisesti olla yhteydessä yhdistykseen, käydä vierailuilla, järjestää tarvittaessa yhdistyskoulutusta ja avustaa paikallisissa ongelmatilanteissa. (Suomen opettajiksi opiskelevien liitto 2009.) SOOL:in kummitoiminnan perustoimintamuodot ovat hyvin lähellä Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin toteuttamaan kummitoimintaa ja etenkin kummien roolit ovat hyvin samankaltaiset.

Kummitoiminta – käsitettä on hyödynnetty myös yritysten toiminnassa. Pohjois-Karjalaan perustettiin vuonna 2007 Pohjois-Karjalan Yrityskummit ry ja sen toiminnasta vastaa Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy. Yrityskummit toimivat apuna erityisesti aloittaville yrityksille tarjoamalla kokemusta ja asiantuntijuutta elinkeinoelämästä. Yrityskummit ovat luottohenkilöitä, jotka voivat toimia yrittäjien keskustelukumppaneita, valmentajana ja neuvonantajana. Yrityskummin kautta voi hyödyntää myös koko kummiverkoston asiantuntemusta. Yrityskummit toimivat talkooperiaatteella ja antavat osaamistaan yrityksille muutamia päiviä vuodessa riippuen siitä, onko kummi eläkkeellä vai työelämässä. (Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy 2009.)

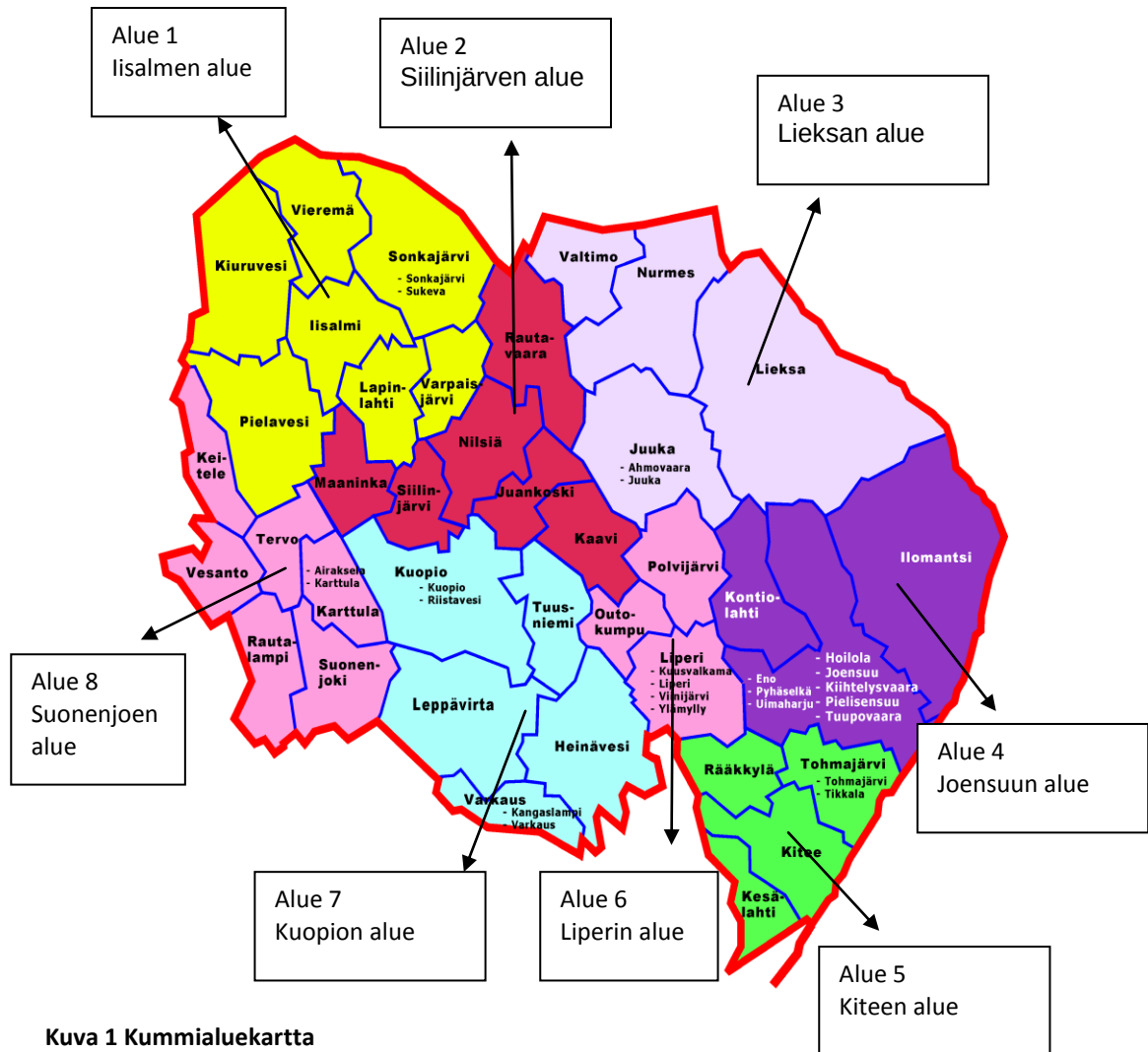
Toinen esimerkki yrityskummitoiminnasta on Pirkanmaan yrityskummit ry. Pirkanmaan yrityskummit ry on tuottanut kummitoimintaa yhdistysmuodossa vuodesta 2001. Heidän tavoitteena on Pirkanmaan alueen yritystoiminnan edistäminen ja yritysten auttaminen tarjoamalla kummien pitkäaikaista kokemusta

yrittäjien käyttöön. Tukea annetaan muun muassa strategian hiomiseen, markkinointiin, kansainvälistymiseen, kasvu-, muutos- ja kriisitilanteisiin. Kummit ovat hankkineet vankan kokemuksensa elinkeinoelämän johtotehtävissä ja yhteiskunnallisina vaikuttajina. (Pirkanmaan Yrityskummit Ry 2009.)

4.2 Kummitoiminta SPR Savo-Karjalan piirissä

Tarve Suomen Punaisen Ristin kummitoiminnan aloittamiselle syntyi Savo-Karjalan piirin toimihenkilöiden halusta palvella paremmin osastoja ja hyödyntää tehokkaammin henkilö- sekä talousresursseja. Pitkät maantieteelliset välimatkat ja suuri osastojen määrä piirin alueella aiheutti ongelman, joka päätettiin ratkaista jakamalla Savo-Karjalan piiri alueisiin, joille nimettiin vastuuhenkilöt eli kummit. Kullakin kummialueella järjestettävät alueelliset, usean osaston yhteiset tapaamiset korvasivat näin vierailut ja tapaamiset yksittäisissä osastoissa, joka vei paljon aikaa, rahaa ja henkilöstön voimavaroja. Kummitoiminnan käynnistymisen taustalla on myös piirin henkilöstön hyväksyntä tällaisesta toimintamallista sekä halu kehittää piirin toimintaa ja toimia ennen kaikkea Punaisen Ristin järjestötyöntekijänä, eikä vain oman substanssiosaamisen vastuuhenkilönä. Kummitoiminnan kautta piiri kokee pystyvänsä palvelemaan paremmin ja tehokkaammin osastoja. (Koistinen 2009.)

Kummitoiminta Savo-Karjalan piirissä on käynnistetty vuonna 2004. Savo-Karjalan piiri on jaettu kahdeksaan kummivastuualueeseen (kuva 1 ja kuva 2). Kustakin alueesta vastaa yksi kummityöpari, joka muodostuu kokeneemmasta ja uudemmasta piirin toimihenkilöstä. Piirin toimihenkilöiden rinnalla alueiden kummeina toimivat myös piirin hallituksen luottamushenkilöt. Kunkin alueen kummit vaihtuvat kahden vuoden välein. Eri alueiden kummit tekevät tiivistä yhteistyötä ja vaihtavat keskenään kokemuksia henkilökunnan tapaamisissa. (Suomen Punainen Risti 2007.)

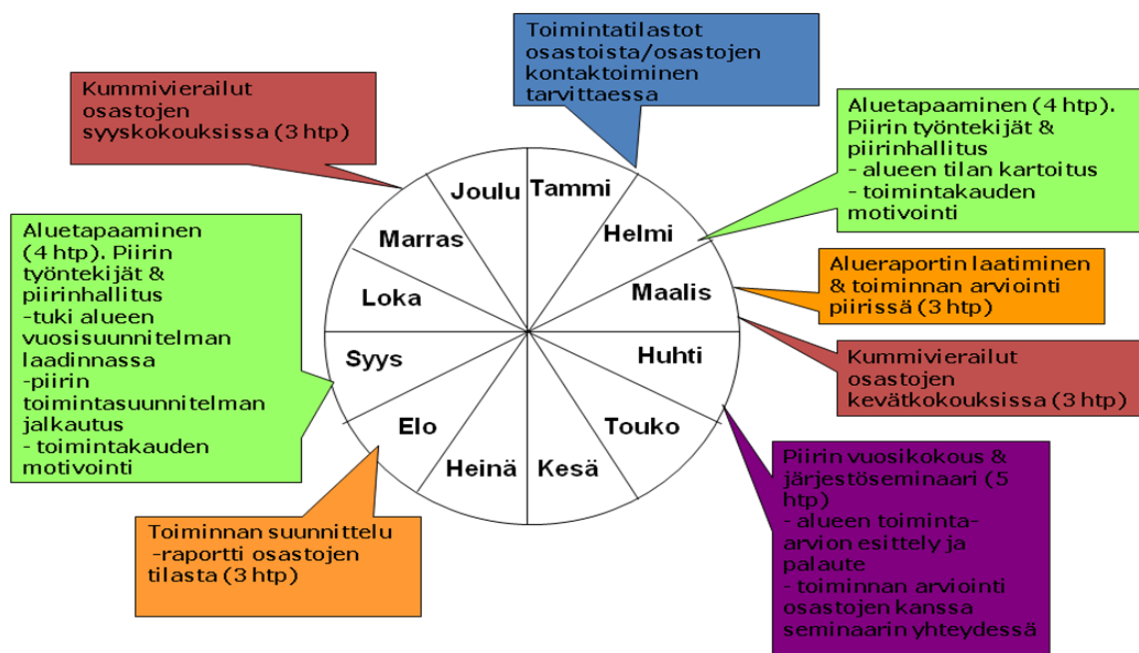

Kuva 1 Kummialuekartta

Alue 1	Alue 2	Alue 3	Alue 4	Alue 5	Alue 6	Alue 7	Alue 8
Iisalmen alue	Siilinjärven alue	Lieksan alue	Joensuun alue	Kiteen alue	Liperin alue	Kuopion alue	Suonenjoen alue
Kiuruvesi	Rautavaara	Valtimo	Kontiolampi	Raakkylä	Polvijärvi	Kuopio	Keitele
Vieremä	Nilsia	Nurmes	Eno	Tohmajärvi	Outokumpu	Riistavesi	Vesanto
Sonkajärvi	Siilinjärvi	Lieksa	Uimaharju	Tikkala	Kuusvaikana	Tuusniemi	Tervo
Sukeva	Maaninka	Ahmovaara	Iimantti	Kitee	Liperi	Leppävirta	Airaksela
Iisalmi	Juankoski	Juuka	Pyhäselkä	Kesälahti	Viinijärvi	Heinävesi	Karttula
Pielavesi	Kaavi		Joensuu		Ylämylly	Kangaslammi	Rautalampi
Lapinlahti			Kiihtelysvaara			Varkaus	Suonenjoki
Varpaisjärvi			Pielisensuu				

Kuva 2 Osastot kummialueittain

Kummitoiminnan tavoitteina on paremman tuen antaminen osastoille ja yhteistyön tiivistyminen. Alueellinen vastuunjako (kuva 1 ja kuva 2) eli kummijärjestelmä takaa toiminnan onnistumisen, edellyttäen, että jokainen kummi antaa täyden panoksensa omalla vastuualueellaan. Oman alueen kummi on osastojen apuna organisoinnissa, auttaa osastoa toimintojen käynnistämisessä ja tuo tietellisen annin muun muassa puolivuositain järjestettävissä kummitapaamisissa. Tapaamisissa suunnitellaan tulevia alueellisia tapahtumia ja asioita sekä sovitaan seuraavan kokoontumisen ajankohta. Tapaamisista sovitaan yhteisesti niin, että ne sopivat Suomen Punaisen Ristin ja kummitoiminnan vuosikelloon (kuva 3). Kummitoiminnan ja -tapaamisten tavoitteena on yhteistyön parantaminen kaikkien tahojen kesken: Kummitoiminta kannustaa osastoja, piiriä ja keskustoimistoa yhteistyön kehittämiseen ja tapaamisissa yhteistyötä lisätään tutustumalla muiden osastojen vapaaehtoisin, piirinhallituksen jäseniin sekä piirin työntekijöihin. Yhteistyötä ja yhdessä tekemistä tavoitellaan myös muun muassa verkostoitumisen avulla esimerkiksi ensiapu päivystyksillä, alueellisilla nälkäpäivä tavoitteilla sekä promo- ja kouluttajakoulutuksilla. (emt.)

Kuva 3 Kummitoiminnan vuosikello

Kummitoiminnan vuosikello havainnollistaa hyvin kummitoiminnan keskeisimmät toiminnot kalenterivuoden mukaisesti. Kummitoimintaan kuuluu aluetapaamiset kaksi kertaa vuodessa sekä kummivierailut osastojen kevät- ja syyskokouksissa. Kelloon on kuvattu myös piirin vuosikokouksen ja järjestöseminaarin ajankohta sekä osastojen toimintaa kartoittavien tilastointien ajankohdat.

4.3 Kummitoiminnan tavoitteet

Kummitoiminnan tavoitteena on antaa paremmat välineet osaston toiminnan kehittämiseen ja saada toimintatavat sujuvammiksi. Kummitapaamisen yhteydessä tehtävästä kummialueen tilan arvioinnista selviää osaston tila: missä kunnossa osastot ovat, missä kunnossa on Punaisen Ristin toiminta kyseisellä alueella ja mitä toimintaa tulisi kehittää. Toiminnan kehittämiseen ja osastojen tukemiseen on tavoitteena pyrkiä tutkivalla, uteliaalla ja kokeilevalla asenteella. (emt.)

4.4 Kummien rooli

Kummin rooliin kuuluu Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin osastojen toiminnan kehittäminen, kannustaminen ja tukeminen. Kummi toimii alueen osastojen innostajana ja auttaa verkostoitumaan muiden osastojen, piirin ja keskustuomiston kanssa. Kummi myös välittää tietoa muun muassa vuosikampanjoista ja kerää tietoa omalta alueeltaan. Kummitapaamisissa kummi toimii ensisijaisesti järjestöllisenä työntekijänä eikä omassa substanssiroolissaan. (emt.)

Kummien tehtävänä on järjestää kummitapaamiset ja tiedottaa niistä hyvissä ajoin lähettämällä kutsut osastojen hallitusten jäsenille. Ennen kummitapaamista kummi aktivoi piirihallituksen luottamustehtävissä olevia kummeja osallistumaan ottamalla heihin yhteyttä ja sopimalla työnjaosta ja tehtävistä kummitapaamisessa. Kummitapaamisissa tehdyn osaston tilan arviointilomakkeen avulla kummit arvioivat osaston tilaa ja osaston toiminnan tasoa. Kummin tehtävänä

on selvittää miksi jotkut osastot eivät saavu kummitapaamisiin ja välittää tietoa tapaamisista erityisesti heille. Ennen kummitapaamista kummi laatii opintotoiminnan keskusliitolle järjestämisilmoituksen ja tekee tilaisuuden jälkeen tiliöinnin aiheutuneista kuluista. (emt.)

Kummi välittää hyviä käytäntöjä sekä antaa osastoille työkaluja kehittymiseen. Kummi seuraa osastojen toimintaa säännöllisin väliajoin, varmistaa perustehtävien hoidon osastoissa ja tukee osastoa kehittämistoimissa. Heidän tehtäväänään on tiedottaa osastoille kunkin vuoden painopistealueet ja innostaa alueen osastoja promo- ja kouluttajakoulutukseen. Kummi auttaa osastoja tulkitsemaan järjestöllisiä tavoitteita arjen tasolla. (emt.)

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUKSEN KUVAUS

Tässä osiossa kerromme tarkemmin tutkimuksemme tarkoituksen, tavoitteen, tutkimusongelmat ja menetelmät, joita käytimme. Esittelemme myös tutkimuksen aineistonkeruun tavat, analysoinnin menetelmät ja pohdimme luotettavuuskysymyksiä.

5.1 Tarkoituksena uuden tiedon tuottaminen kummitoiminnasta

Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirissä kummitoimintaa on toteutettu noin viiden vuoden ajan. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on arvioida ja tutkia kummitoimintaa niin, että Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piiri saa tutkimuksellista tietoa kummitoiminnan hyödyllisyydestä ja toimivuudesta piirin alueella toimivien osastojen näkökulmasta. Tutkimuksella kartoitetaan kummitoiminnan tilaa Savo-Karjalan piirissä.

Kummitoiminnan tavoitteena ovat hyvin toimivat osastot, mikä pyritään saavuttamaan tukemalla osastoja paremmin. Hyvin toimivat osastot vastaavat hyvin alueen tarpeisiin ja toimivat Punaisen Ristin perustehtävän mukaisesti. Hyvin

toimiva osasto on myös motivoitunut hankkimaan uusia jäseniä ja huolehtii nykyisistä jäsenistä.

5.2 Tutkimusongelmat

Tutkimusongelmana on arvioida Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin kummitoiminnan toimivuutta, kehittämistarpeita ja vahvuuksia osastojen näkökulmasta. Kummitoiminnan keskeisin muoto tällä hetkellä on alueelliset kummitapaamiset, minkä vuoksi olemme keskittyneet tutkimuksessamme kummitapaamisten tutkintaan ja arviointiin. Tutkimusongelmamme ja siltä pohjalta myös tutkimuskysymyksemme muotoutuivat suoraan tilaajan eli Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin toimihenkilöiden tarpeiden pohjalta.

Pää tutkimusongelmamme on

- 1) Millä tavoin kummitoiminta kehittää vapaaehtoistoimintaa SPR Savo-Karjalan piirissä?

Tutkimuksemme alaongelmia ovat:

- 1) Millä tavoin kummitoiminta on vaikuttanut osastojen tukemiseen ja tuen määrään?
- 2) Mitä mieltä osastot ovat kummien toiminnasta ja asiantuntijuudesta?
- 3) Mitä kehitettävää kummitoiminnassa on?
- 4) Mitkä ovat kummitoiminnan osallistumisen esteet?

5.3 Käytetyt menetelmät

Päädyimme käyttämään tutkimuksessamme kvantitatiivisen tutkimuksen menetelmiä, sillä halusimme saada tietoa melko suurelta joukolta. Tutkimuksemme perusjoukko koostui Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin alueella toi-

mivista 53 osastosta. Tutkimuksemme aineiston keräämiseen käytimme kyselylomaketta, joka lähetettiin jokaisen Savo-Karjalan piirin alueella toimivan Punaisen Ristin paikallisosaston puheenjohtajalle.

Käytimme survey – tutkimusta, joka on tehokas ja taloudellinen tapa kerätä tietoa, kun tutkittavia on paljon (Heikkilä 2008,19). Valitsimme menetelmäksi kyselylomakkeen, sillä koimme, että sillä saa kattavasti tietoa kaikilta osastoilta luotettavasti. Pyrimme tekemään kyselylomakkeesta mahdollisimman lyhyen ja selkeän. Myös tilaaja toivoi kyselylomakkeesta mahdollisimman lyhyttä, sillä heidän kokemuksensa mukaan vastausprosentti olisi tuolloin paras mahdollinen. Kyselylomake laadittiin yhdessä SPR Savo-Karjalan piirin henkilöstön kanssa niin, että he saivat ehdottaa kyselylomakkeessa kysyttäviä asioita. Henkilöstö toimi ikään kuin kyselylomakkeen testiryhmänä. Lähtökohtana oli, että kyselylomakkeessa kysytään niitä asioita, joita henkilöstö haluaa selvittää kummitoiminnan kehittämiseksi.

Kyselylomakkeemme taustatieto-osuus koostui sekamuotoisista kysymyksistä, jossa osa vaihtoehtoista on annettu ja yksi vaihtoehtoista on avoin. Kummitoimintaa arvioivissa mielipideväittämissä käytimme Likertin asteikkoa, jossa annoimme vastaajalle neljä arvoa. Arvot olivat 1= Täysin eri mieltä, 2 = Melko eri mieltä, 3 = Melko samaa mieltä ja 4 = Täysin samaa mieltä. Emme halunneet antaa vastaajalle vaihtoehtoa ”en osaa sanoa” tai ”ei samaa eikä eri mieltä”, sillä halusimme vastaajan ottavan kantaa suuntaan tai toiseen. Mielipideväittämiä oli kyselylomakkeessa 12. Tutkimuksen kannalta koimme, että kummitoiminnan kehittämiseen liittyviä asioita on paras selvittää avoimilla kysymyksillä. Kyselyn loppuun annoimme myös mahdollisuuden avoimille kommenteille kummitoimintaan liittyen.

Kyselytutkimuksen lisäksi osallistuimme neljään Savo-Karjalan piirin alueen kummitapaamiseen. Tapaamisissa saimme vaikutelman kummitapaamisten luonteesta ja havainnoimme yleisilmapiiriä. Vertailimme myös kaikkia neljää tapaamista, niiden eroja ja yhteneväisyyksiä sekä kummien toimintaa. Emme tässä tutkimuksessa analysoi havaintojamme, vaan käytämme kokemustamme tutkimateriaalina analysoidessamme varsinaisia kyselytutkimuksen tuloksia.

5.4 Tutkimuksen aineiston kerääminen

Vuosikellon mukaisesti kummitapaamiset järjestettiin alkuvuodesta helmikuussa. Asetimme tavoitteeksemme laatia kyselylomakkeen ennen kummitapaamisia, jotta voisimme ohjeistaa ja motivoida osastoja kummitapaamisissa kyselyyn vastaamisessa. Kyselyt postitettiin 18.2.2009. Kyselylomakkeen saatteessa selvitimme vastaajille tutkimuksen taustat ja tavoitteet sekä kerroimme tutkimuksen toteuttajat. Saatteessa ohjeistimme osastoa vastaamaan kyselylomakkeeseen yhteistyössä osaston jäsenten kanssa, esimerkiksi hallituksen kokouksessa, sillä halusimme saada tietoomme koko osaston yhteisen mielipiteen asioista. Saatteessa pyysimme vastaajia palauttamaan kyselyn 15.3.2009 mennessä kirjeen mukana tullessa palautuskuoressa.

Syventääksemme tulosten analysointia, numeroimme kirjekuoret aluejaon mukaan, jotta tietäisimme miltä alueelta kukin vastaus tulee. Halusimme saada tietoa kunkin kummialueen tilasta yleisesti, niin että yksittäiset osastot eivät ole tunnistettavissa vastausten perusteella. Myös saatteessa mainitsimme, ettei yksittäinen osasto ole tunnistettavissa vastauksen perusteella ja että kyselyn tulokset käsitellään luottamuksellisesti. Saatteen allekirjoittivat Savo-Karjalan piirin toiminnanjohtaja sekä järjestövastaava. Tällä haluttiin viestittää kyselyyn vastaajille tutkimuksen tärkeydestä, joka mahdollisesti vaikutti myös vastausprosenttiin.

Vastauksia viimeiseen palautuspäivään mennessä oli tullut noin 20 eli vastausprosentti oli tuolloin vain 38 prosenttia. Päätimme lähettää uusintakyselyn sähköpostilla osastojen puheenjohtajille. Sähköisessä muodossa olevaan kyselylomakkeeseen vastasi seitsemän osastoa. Kaiken kaikkiaan alueen 53 osastosta yhteensä 27 osastoa vastasi kummitoiminnan arviointikyselyyn.

5.5 Tutkimusaineiston analysointi

Tutkimusaineisto koodattiin ja syötettiin SPSS-ohjelmaan. Kyselylomake koostui pääosin mielipideväittämistä, jonka tutkimisessa käytimme Likertin asteikkoa.

Näin ollen lähes kaikki muuttajat olivat järjestysasteikollisia, joten analyysissä otimme aineistosta suorat jakaumat sekä prosenttijakaumat. Koimme, ettei tutkimusaineistosta ollut mielekäästä tehdä muita analyysyjä, sillä aineisto oli melko pieni. Käytimme SPSS - ohjelmaa tulosten muuttamisessa kuvalliseen muotoon. Päädyimme käyttämään pylväsdiagrammeja, sillä ne kuvaavat selkeästi tutkimuksemme tulokset. Kyselylomakkeen avoimet kysymykset jaoimme teemoihin ja näiden esille nousseiden teemojen pohjalta muodostettiin luokkia. Luokkien lisäksi tulososiossa tuodaan esille yksittäisiä kehittämis ehdotuksia kummitoimintaan liittyen.

5.6 Luotettavuus

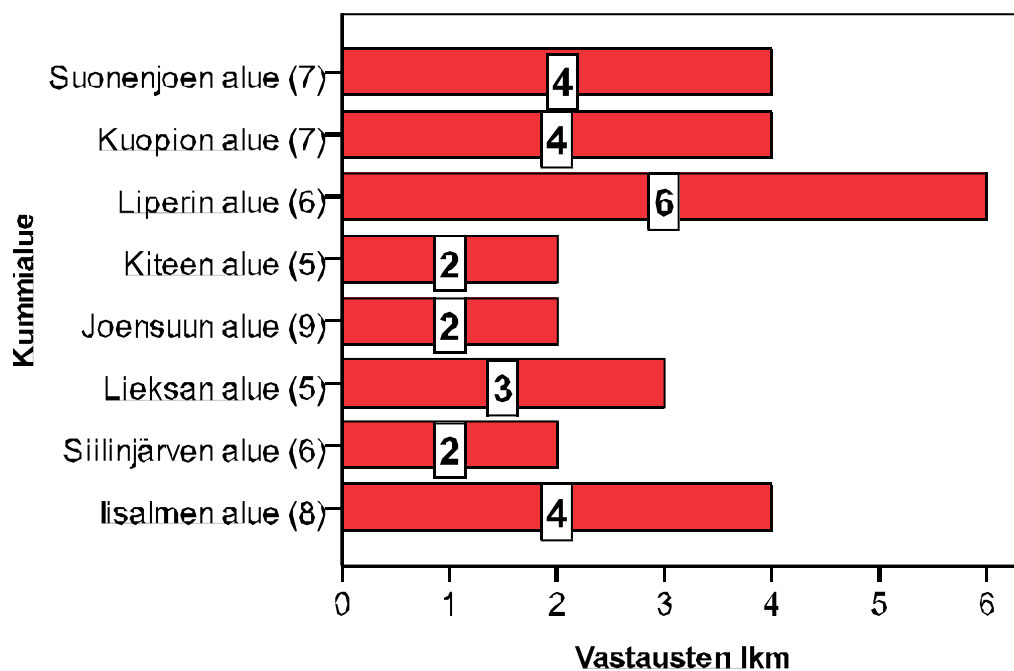
Tutkimuksen vastausprosentti on 51. Vastausprosentti nähdään tutkimuksen validiteetin kannalta riittävänä. Tutkimuksen luotettavuuden kannalta puutteena koimme, että emme saaneet vastauksia tutkimukseemme tasaisesti kaikilta alueilta. Toisten kummialueiden osastot vastasivat kyselyyn aktiivisesti, mutta toisten alueiden osastoista vastasi vain pieni osa. Suurin ero kummialueiden vastausprosentteissa oli Joensuun alueen (22 %) ja Liperin alueen välillä (100 %). Saadut vastaukset eivät edusta kattavasti koko tutkittavaa perusjoukkoa, vaan kohderyhmä on vino. Vastausaktiivisuus kertoo paljon alueen osastojen luonteesta – toisilla alueilla osastot yksinkertaisesti toimivat aktiivisemmin kuin toisilla alueilla.

Validiteetin kannalta yksi merkittävimmistä puutteista tutkimuksen kannalta oli, että emme saaneet vastausta yhteen tilaajan näkökulmasta merkittävään tutkimusongelmaan: ”Mitkä ovat kummitoiminnan osallistumisen esteet?” Vastanneista osastoista vain yksi pystyi vastaamaan tähän kysymykseen, mikä tarkoittaa sitä, että osastot jotka eivät ole osallistuneet kummitapaamisiin eivät myöskään vastanneet kyselyyn. Tämä ongelma olisi voitu välttää siten, että kyselylomakkeen ohjeistukseen olisi lisätty täyttöohjeet niille jotka eivät ole kummitapaamisiin osallistuneet.

Tutkimuksen lähtökohtana oli saada selvitettyä koko osaston näkemys kummitoiminnasta. Noin viidennes kyselyn vastauksista oli yksin puheenjohtajien mielipiteisiin perustuvia. Tämä on tosin hyvin ymmärrettävissä, sillä puheenjohtajat kantavat vastuun monista käytännön työtehtävistä osastoissa. Suurin osa vastauksista oli laadittu yhteistyössä usean osaston jäsenen kesken, joten keskimäärin koko osaston mielipiteen selvittämisessä onnistuttiin hyvin.

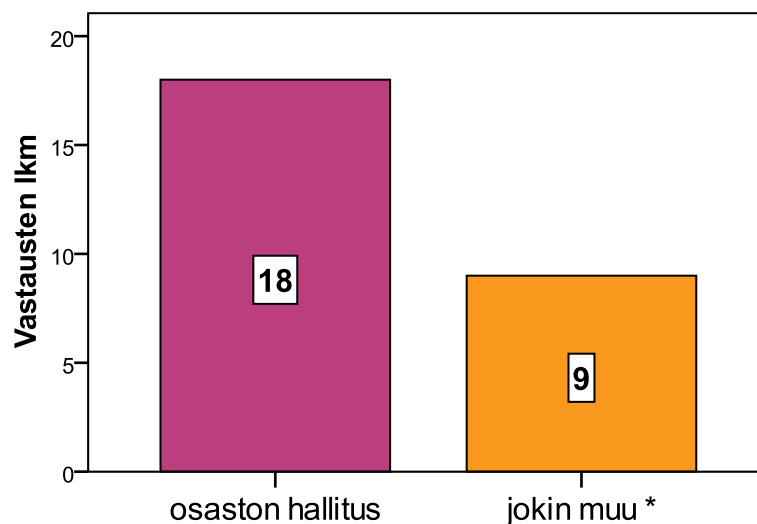
6 TUTKIMUKSEN TULOKSET

Kummitoimintaa koskevaan kyselyyn vastasi yhteensä 27 osastoa. Kysely lähetettiin Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin kaikille toiminnassa oleville osastoille, joita on yhteensä 53. Koko tutkimuksen vastausprosentti oli 51 %. Vastauskirjekuoreen merkatun numeron perusteella pystyimme laskemaan, kuinka paljon vastauksia tuli kultakin kummialueelta (Kuvio 1). Kummialueittain tutkittaessa, vastauksia tuli suhteessa kaikkein eniten Liperin alueelta, jossa kaikki osastot vastasivat kyselyyn. Toisessa ääripäässä olivat Joensuun alue, jonka vastausprosentti oli 20 % ja Siilinjärven alue, jonka vastausprosentti oli 30 %. Muiden alueiden osastoista keskimäärin puolet vastasi kyselyyn. Kuviossa 1 kunkin alueen nimen jälkeen sulussa on esitetty alueen osastojen lukumäärä.

KUVIO 1 Vastanneet osastot kummialueittain

Tutkimuksen taustatietoja keräsimme kysymällä kuka kyselyyn vastasi? a) osaston hallitus b) joku muu, mikä?. Taustatieto-osuudessa kysyimme myös vastaajien lukumäärää. Kyselyyn vastasivat yleisimmin osastojen hallitukset (67 %). Muita vastaajia olivat puheenjohtajat ja hallituksen jäsen tai jäsenet. Yksi osasto vastasi kyselyyn kevätkokouksen yhteydessä. Jotta tiedettäisiin, kuinka monen henkilön mielipidettä on kuultu tutkittaviin asioihin liittyen, halusimme kysyä vastaajien lukumäärää. Vastaajia kaiken kaikkiaan oli yhdestä henkilöstä yhdeksään henkilöä. Kyselyyn vastanneista osastoista, noin 80 prosentissa vastaajia oli enemmän kuin yksi. Loput noin 20 % olivat itsenäisesti kyselyyn vastanneita osastojen puheenjohtajia.

* puheenjohtaja (4), hallituksen jäsen/jäsenet (2), kevätkokoukseen osallistujat (1)

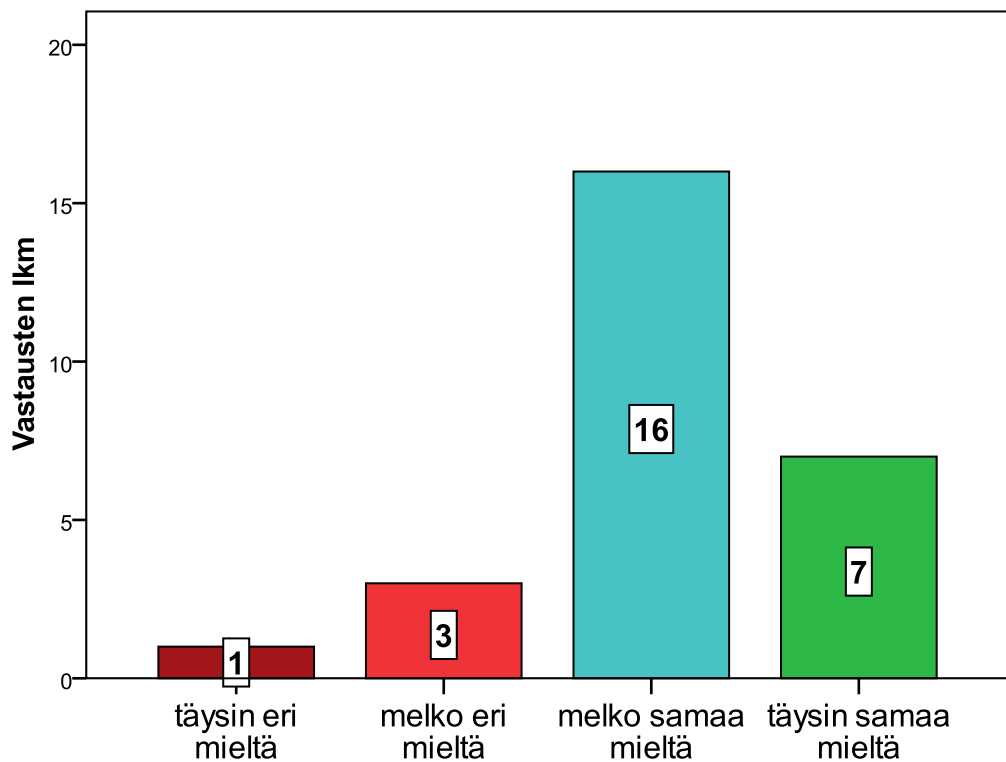
KUVIO 2 Kyselyyn vastanneet

6.1 Kummitoiminta vapaaehtoistoiminnan kehittäjänä

Pää tutkimusongelmamme on selvittää, millä tavoin kummitoiminta kehittää vapaaehtoistoimintaa SPR Savo-Karjalan piirissä. Tähän tutkimusongelmaan haimme vastausta kyselylomakkeen väitteillä: *kummitapaamiset lisänneet osastojen välistä yhteistyötä, kummitapaamisissa osasto on saanut hyvin tietoa ajankohtaisista asioista, kummitapaamiset ovat aktivoineet osastoamme, osastomme toiminta on kehittynyt kummitapaamisten avulla ja kummitapaamiset ovat olleet hyödyllisiä osaston toiminnan näkökulmasta.*

6.1.1 Osastojen välisen yhteistyön lisääntyminen

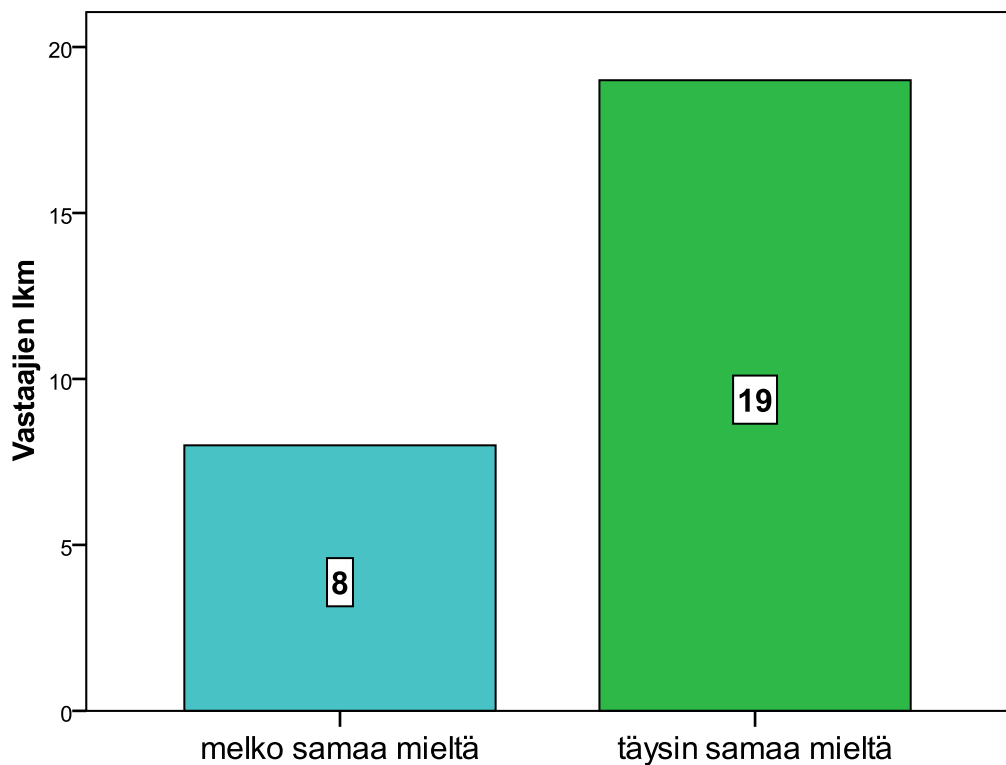
Kummitoiminnan yksi keskeisimmistä tavoitteista on ollut osastojen yhteistyön lisääminen. Tulosten perusteella yhteistyön lisäämisen tavoitteessa on onnistuttu, sillä väitteen kanssa täysin samaa mieltä oli 26 % ja melko samaa mieltä suurin osa vastauksista eli 60 %. Yhteensä suurin osa vastanneista (85 %) oli melko samaa tai täysin samaa mieltä siitä, että kummitapaamiset ovat lisänneet osastojen välistä yhteistyötä. Neljän osaston vastaukset olivat väitteen kanssa joko täysin tai melko eri mieltä.

KUVIO 3 Väite: Kummitapaamiset ovat lisänneet alueen osastojen välistä yhteistyötä

6.1.2 Tieto ajankohtaisista asioista

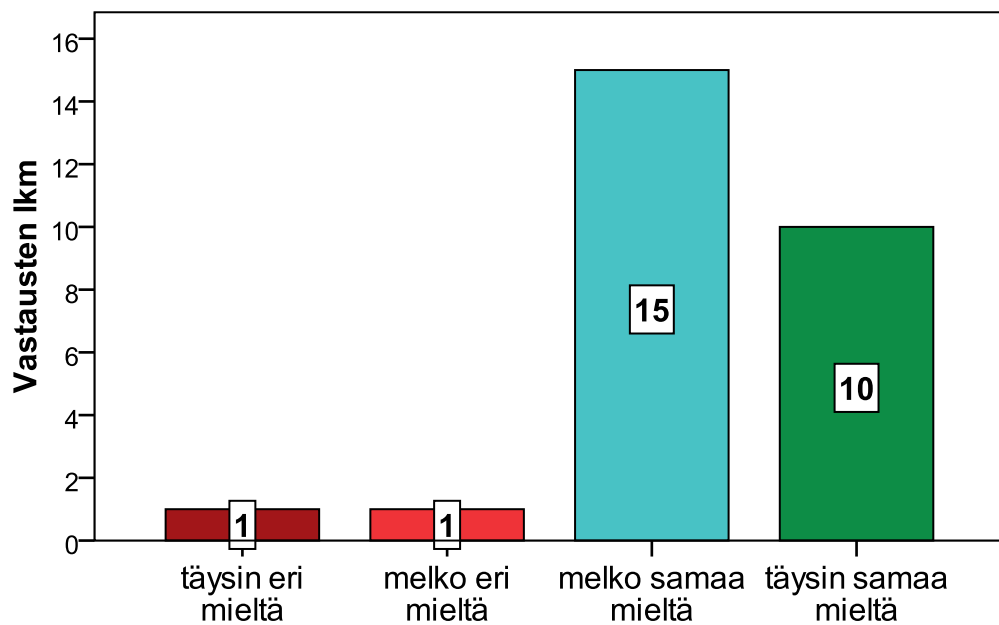
Kummitapaamisten sisällöstä suuri osa on tiedottamista ja tulosten perusteella tieto ajankohtaisista asioista kulkee kummitapaamisten kautta erinomaisesti osastoihin. Kaikki vastanneet olivat väitteen kanssa joko melko samaa mieltä (30 % vastauksista) tai täysin samaa mieltä (70 % vastauksista). Luultavasti juuri ajankohtaisen tiedon vuoksi kummitapaamiset koetaan osastoissa hyödyllisinä.

KUVIO 4 Väite: Kummitapaamisissa osasto on saanut hyvin tietoa ajankohtaisista asioista

6.1.3 Kummitapaamisten hyödyllisyys

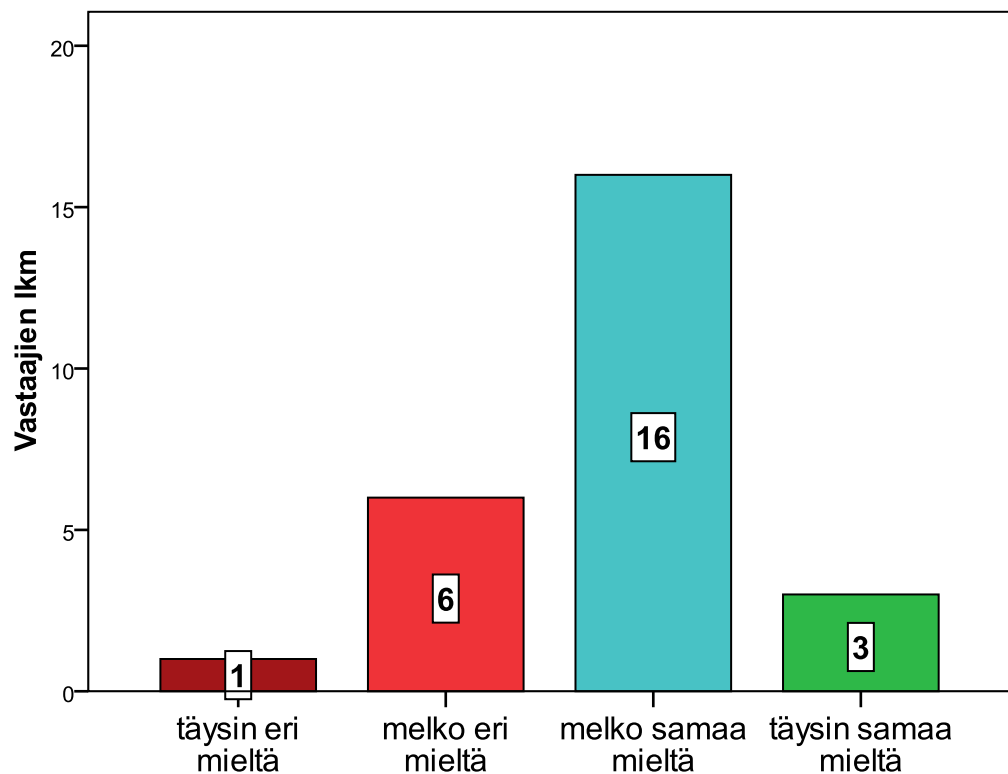
25 osastoa (93 %) oli melko tai täysin samaa mieltä siitä, että kummitapaamiset ovat olleet hyödyllisiä osaston toiminnan näkökulmasta. Vain 2 osastoa (7 %) osastoista oli väitteen kanssa täysin tai melko eri mieltä. Tämä tulos kertoo hyvin selkeästi, että yleisesti ottaen kummitapaamiset on koettu hyödyllisinä osaston toiminnan kannalta.

KUVIO 5 Väite: Kummitapaamiset ovat olleet hyödyllisiä osaston toiminnan näkökulmasta

6.1.4 Osastojen aktivointi

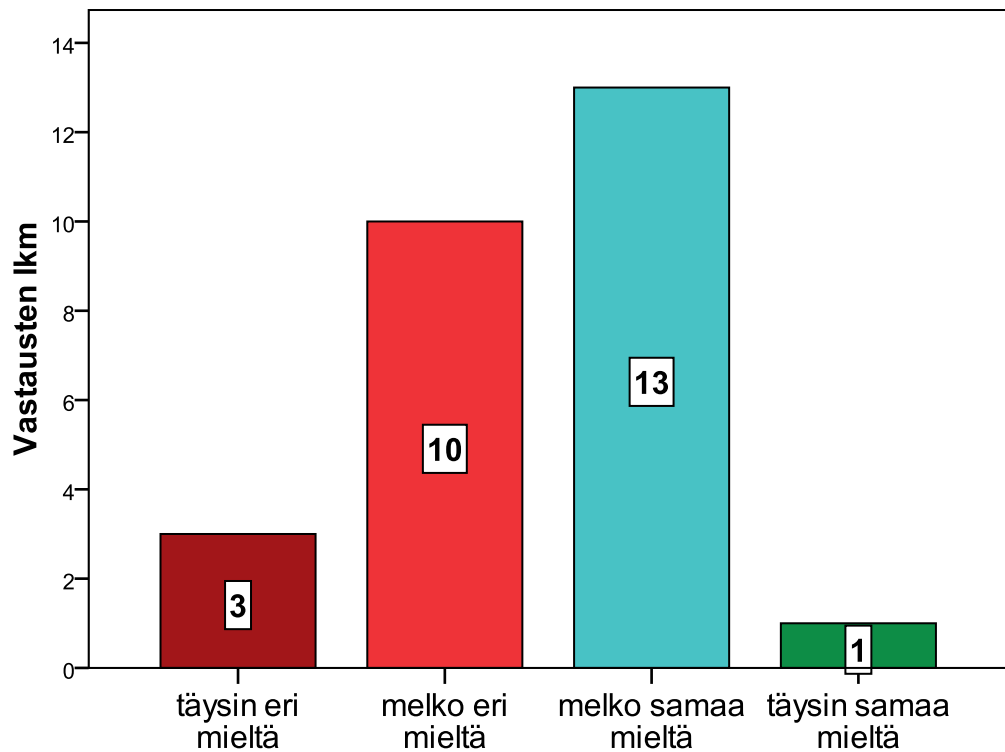
Kuten kuvio 6 osoittaa, tämän kysymyksen kohdalla osastojen mielipiteissä on ollut melko paljon hajontaa. Hajontaan on voinut vaikuttaa esimerkiksi kysymyksen muotoilu tai erilaiset tulkintatavat. Noin 60 % kyselyyn vastanneista osastoista oli melko samaa mieltä siitä, että kummitapaamiset ovat aktivoineet osastoa. Täysin samaa mieltä väitteen kanssa oli 11 % vastanneista. 27 % vastanneista osastoista taas oli sitä mieltä, etteivät kummitapaamiset ole aktivoineet osastoa. Yhden kyselyyn osallistuneen osaston vastaus puuttui.

KUVIO 6 Väite: Kummitapaamiset ovat aktivoineet osastoamme

6.1.5 Osastojen toiminnan kehittyminen

Tämä väite jakoi osastojen mielipiteet melko tasaisesti. Vastauksista hiukan yli puolet (52 %) oli melko samaa tai täysin samaa mieltä siitä, että osaston toiminta on kehittynyt kummitapaamisten myötä. 10 osastoa oli melko eri mieltä väittämästä ja kolmen osastoa täysin eri mieltä. Toisin, kuin olisi voinut olettaa, kysymysten 10 ja 15 välillä ei ole suoraa yhteyttä. Vaikka lähes kaikki osastot ovat olleet sitä mieltä, että kummitapaamiset ovat olleet hyödyllisiä osaston toiminnan näkökulmasta, vastauksista päätellen kaikki osastot eivät koe, että kummitapaamiset olisivat kehittäneet osaston toimintaa. Näin ollen kummitapaamisilla ei näytä olevan suoraa yhteyttä osaston toiminnan kehittymiseen.

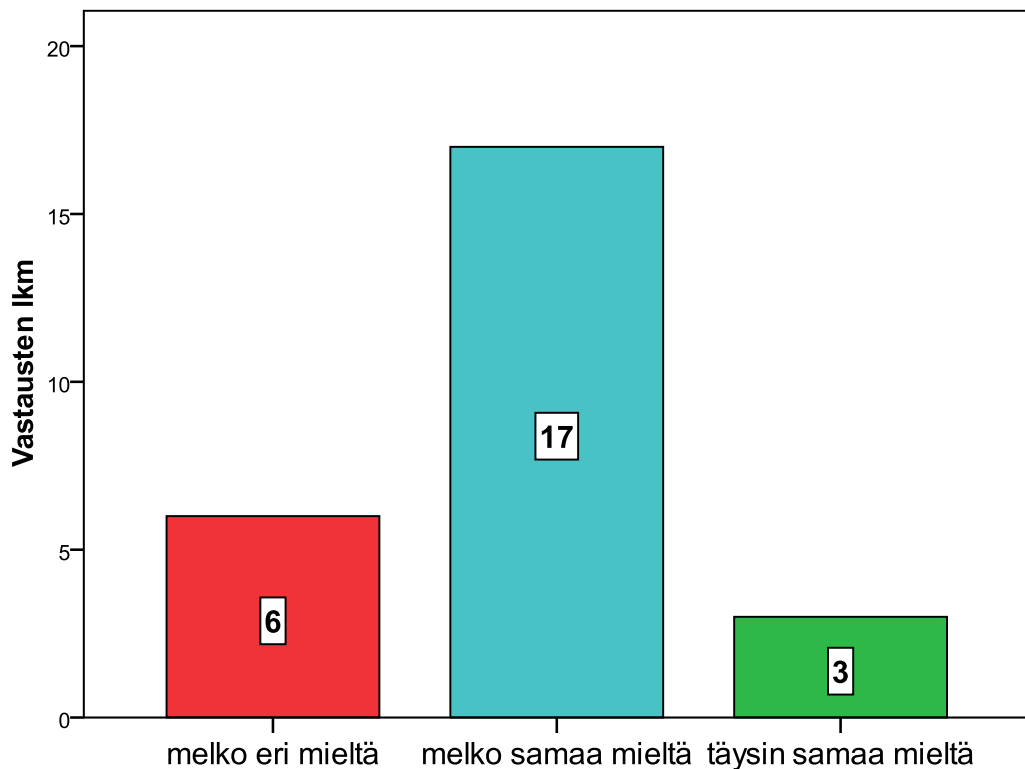
KUVIO 7 Väite: Osastomme toiminta on kehittynyt kummitapaamisten avulla

6.2 Kummitoiminta osastojen tukimuotona

Ensimmäiseen tutkimuksemme alaongelmaan haimme ratkaisua selvittämällä, millä tavalla kummitoiminta on vaikuttanut osastojen tukemiseen. Lähestyimme tutkimusongelmaa kyselylomakkeen väitteillä: *kummitapaamiset ovat tukeneet osaston toiminnan suunnittelua ja kummitapaamisten kautta osastomme on saanut enemmän tukea piiriltä.*

6.2.1 Osastojen toiminnan suunnittelun tukeminen

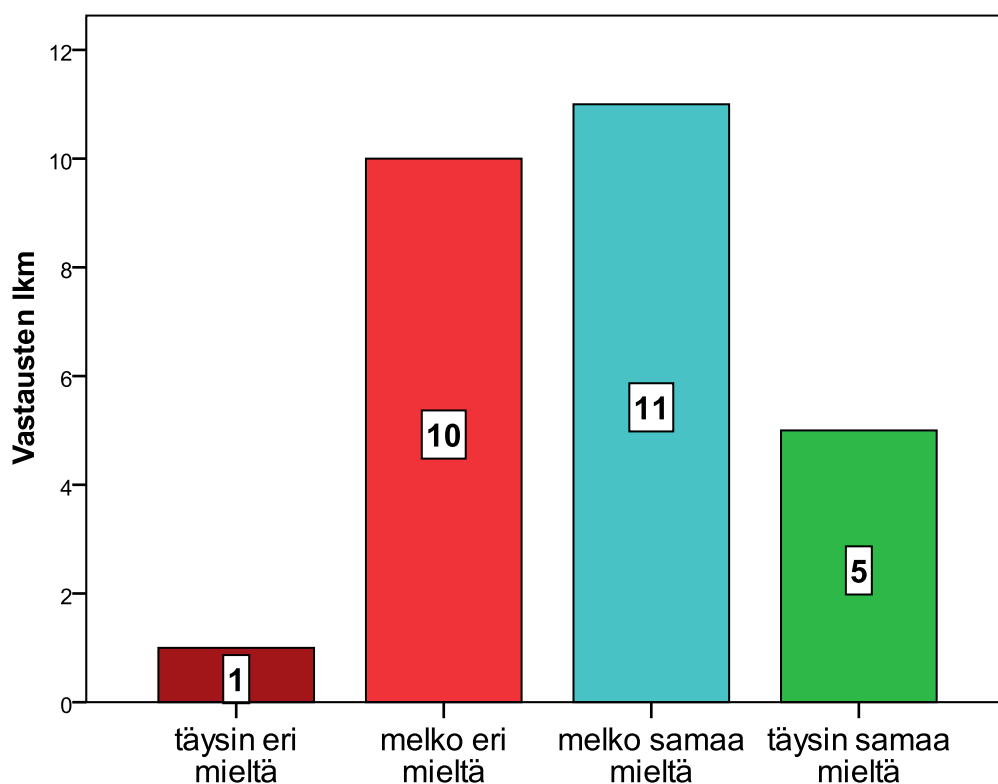
65 % kyselyyn vastanneista osastoista oli melko samaa mieltä siitä, että kummitapaamiset ovat tukeneet osaston toiminnan suunnittelua. Väitteen kanssa melko eri mieltä oli 6 vastausta eli 23 % ja täysin samaa mieltä 3 vastausta eli 12 %. Yhden kyselyyn osallistuneen osaston vastaus puuttui. Suurin osa osastoista kokee, että kummitapaamiset ovat tukeneet ainakin jossain määrin osastoa toiminnan suunnittelussa.

KUVIO 8 Väite: Kummitapaamiset ovat tukeneet osastomme toiminnan suunnittelua

6.2.2 Piirin tuki

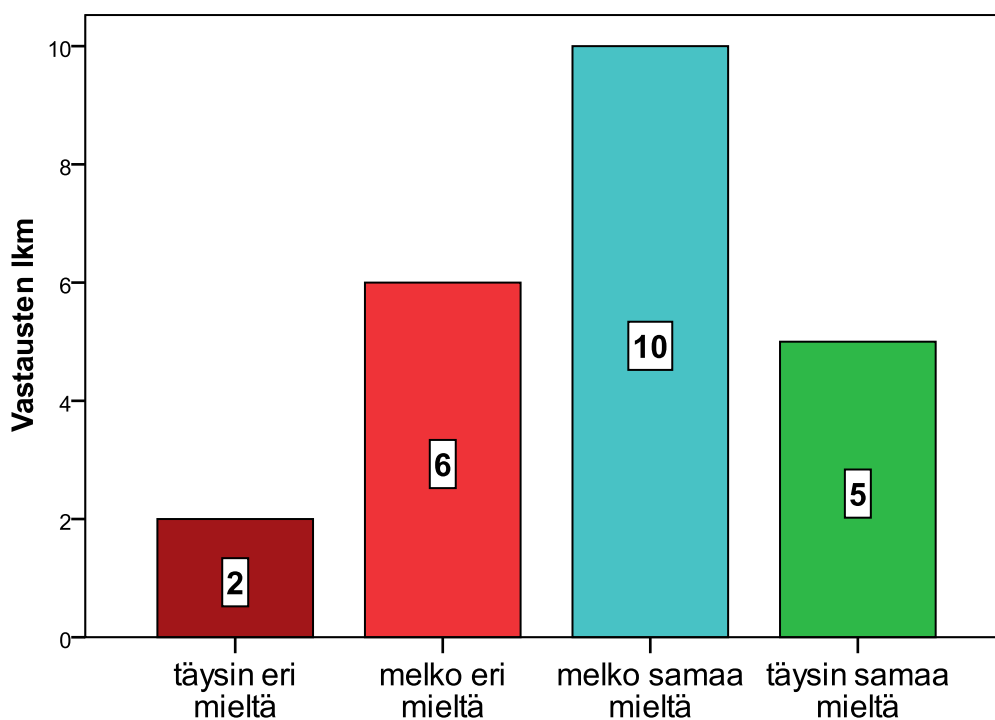
Tämän kysymyksen kohdalla vastausten hajonta on suuri, mikä tekee myös tuloksen tulkinnasta vaikeaa. Lähes sama määrä osastoja oli väitteen kanssa melko eri mieltä (37 %) ja melko samaa mieltä (40 %). Viisi osastoa (19 %) oli täysin samaa mieltä siitä, että kummitapaamisten myötä tukea on saatu enemmän ja vain yksi osasto oli sitä mieltä, ettei kummitapaamisten myötä ole saatu enemmän tukea. Tämä väittämä ei ollut kovin yksiselitteinen, mistä hajonta voi myös johtua. Väittämässä olisi tullut tietää, kuinka paljon piirin tukea saatiin ennen kummitoimintaa. Kaikki vastaajat eivät välttämättä ole tietoisia tilanteesta, jolloin kummitoimintaa ei vielä ollut. Näin ollen nykytilan vertaaminen menneeseen on voinut olla mahdotonta.

KUVIO 9 Väite: Kummitapaamisten kautta osastomme on saanut enemmän tukea piiriltä

6.2.3 Osaston tilan arviointi

Kevään kummitapaamisissa jokainen osasto arvioi oman osaston tilaa lomakkeen avulla. Lomakkeessa käydään läpi kaikki toiminnot, joita osastossa toteutetaan ja ne toiminnot, joita ei tällä hetkellä toteuteta. Lomake työstetään, jotta saadaan kokonaiskäsitys siitä, millaisia toimintoja piirin osastoissa toteutetaan. Suurin osa osastoista vastasi (55 %), että ovat väitteen kanssa joko täysin samaa mieltä tai melko samaa mieltä. Osaston tilan arviointi- lomakkeen täyttäminen kummitapaamisissa on siis selkeyttänyt osaston kokonaistilan hahmottamisessa. Neljä vastausta (15 %) puuttui, mikä kertoo myös siitä, että väite on ollut vaikeasti tulkittavissa tai siihen ei ole osattu muuten vastata. Avoimissa kysymyksissä tuli esille, että osaston tilaa arvioitaessa osastot ovat huomanneet että he kaipaavat konkreettista apua toimintoihin, joihin ei ole tähän mennessä kiinnitetty huomiota tai jota ei ole osastossa vielä ollenkaan.

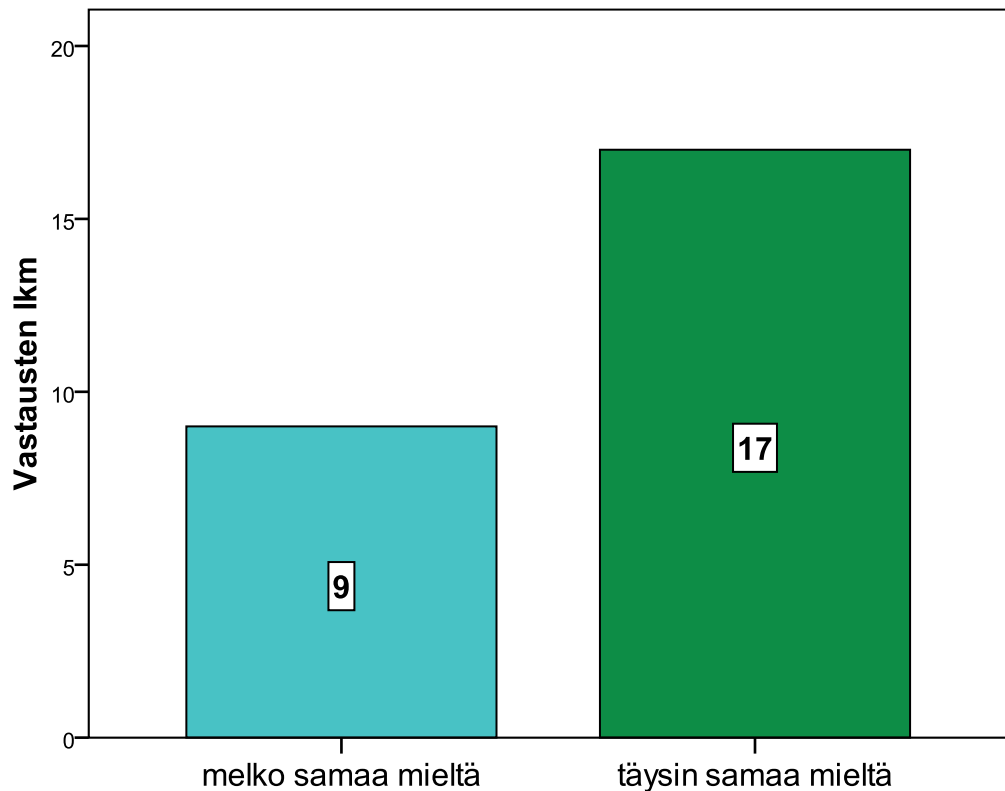
KUVIO 10 Väite: Kummitapaamisissa työstetty osaston tilan arviointilomake on selkeyttänyt osastomme kokonaistilaa

6.3 Kummien rooli ja asiantuntemus

Kolmantena tutkimusongelmana pyrimme selvittämään, mitä mieltä osastot ovat kummien toiminnasta ja asiantuntijuudesta. Tyytyväisyyttä kummien toimintaan mitattiin seuraavilla väittämillä: *tiedotus kummitapaamisista on ollut riittävää, piirinhallituksen jäsenten rooli kummitapaamisissa on tärkeä, olemme olleet tyytyväisiä kummien toimintaan, kummit ovat asiantuntevia tehtävässään sekä avoimella kysymyksellä: kuinka kummit voisivat tukea alueen/osaston toimintaa vielä entistä paremmin?*

6.3.1 Tiedottaminen

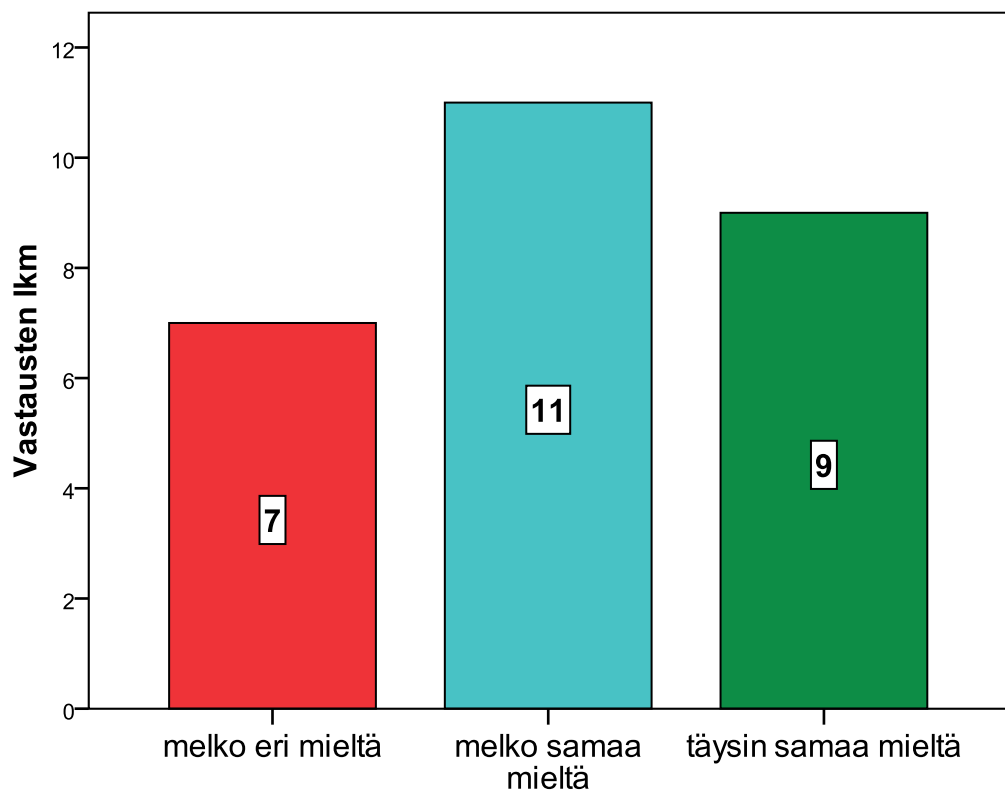
Kummitapaamisista tiedottaminen on yksi kummien tärkeä tehtävä. Tulosten mukaan osastot ovat olleet erittäin tyytyväisiä kummitapaamisten tiedottamiseen. Suurin osa vastanneista osastoista oli väitteen kanssa täysin samaa mieltä (65 %) ja loput vastanneista melko samaa mieltä (35 %). Tältä osin voidaan sanoa, että kummien toimintaan ollaan oltu tyytyväisiä. Yhden kyselyyn osallistuneen osaston vastaus puuttui. Vastausten perusteella voidaan päätellä kaikkien osastojen saaneen kutsut kummitapaamisiin jotakin kautta, koska yksikään osastoista ei ollut väitteen kanssa eri mieltä.

KUVIO 11 Väite: Tiedotus kummitapaamisista on ollut riittävää

6.3.2 Piirinhallituksen jäsenten rooli

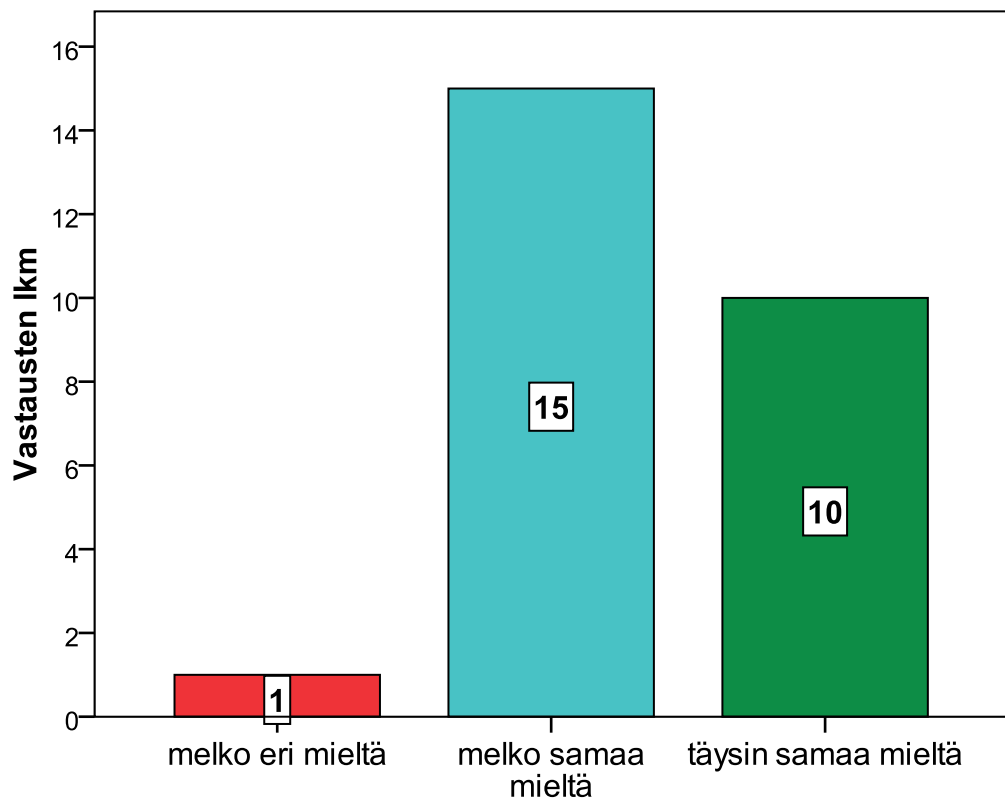
Väite jakoi osastojen mielipiteet jonkin verran, mutta suurin osa vastanneista koki piirinhallituksen jäsenten roolin kummitapaamisissa tärkeäksi. 74 % vastanneista osastoista oli väitteen kanssa melko samaa tai täysin samaa mieltä. Melko eri mieltä oli 26 % vastanneista. Yksikään osasto ei ollut väitteen kanssa täysin eri mieltä. Eräässä osaston avoimessa kommentissa tuotiin esille, että piirihallituksen kummien toivotaan osallistuvan kummitapaamisiin aktiivisemmin, eikä kummin luottamustehtävä tulisi olla pelkkä ”paperivirka”.

KUVIO 12 Väite: Piirihallituksen jäsenten rooli kummitapaamisissa on tärkeä

6.3.3 Tyytyväisyys kummien toimintaan

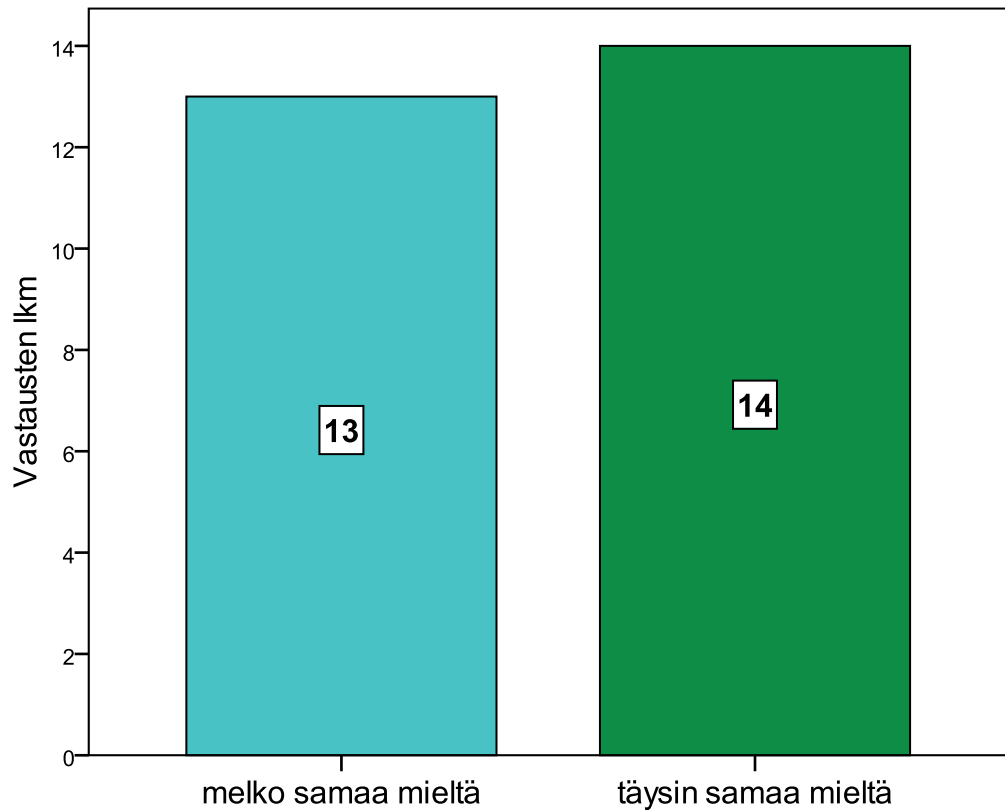
Tällä väitteellä haimme suoraa vastausta tutkimusongelmaamme eli onko kummien toimintaan yleisesti oltu tyytyväisiä. Enemmistö osastoista (58 %) oli väitteen kanssa melko samaa mieltä ja täysin samaa mieltä väitteen kanssa oli 39 % osastoista. Vain yksi vastannut osasto oli väitteestä melko eri mieltä. Yhden kyselyyn osallistuneen osaston vastaus puuttui. Tästä voidaan päätellä, että kummien toimintaan ollaan oltu pääosin tyytyväisiä.

KUVIO 13 Väite: Olemme olleet tyytyväisiä kummien toimintaan

6.3.4 Kummien asiantuntemus

Tämän väittämän tulos on hyvin selkeä: kummit koetaan asiantuntevina tehtävässään. Lähes sama määrä osastoja, 48 %, oli väitteen kanssa melko samaa mieltä kun taas täysin samaa mieltä oli 52 %. Tämä tulos tukee myös muita tutkimuskysymysten tuloksia, joilla tutkittiin tyytyväisyyttä kummien toimintaan.

KUVIO 14 Väite: Kummit ovat asiantuntevia tehtävässään

6.3.5 Kummit alueiden ja osastojen kehittäjinä

Avoimella kysymyksellä annoimme osastoille mahdollisuuden tuoda esille omia ehdotuksia siitä, kuinka kummit voisivat tukea alueen tai osaston toimintaa vielä entistä paremmin. Vastauksia kysymykseen tuli vaihtelevasti. Toiset osastot vastasivat kysymykseen hyvin laajasti ja toiset parilla sanalla. Yhteensä kahdeksan osastoa (30 %) ei vastannut kysymykseen lainkaan. Yleisesti ottaen

osastot toivoivat enemmän tukea suoraan osastoille ja vain muutama ehdotus koski koko alueen tukemista.

Vastausten teemottelun perusteella muodostimme seitsemän luokkaa kehitysehdotuksista. Kummit voisivat tukea alueen tai osastojen toimintaa:

- osallistumalla osastojen kokouksiin (7 vastausta)
- tiivistämällä yhteistyötä kummin ja osastojen välillä (5 vastausta)
- vierailemalla tai osallistumalla osaston toimintoihin (2 vastausta)
- tukemalla osastoa niissä asioissa jotka ovat vaikeita tai kaipaavat herätelyä (2 vastausta)
- tutustumalla (1 vastaus)
- järjestämällä tilaisuuksia alueella (1 vastaus)
- osallistumalla osaston toiminnan suunnitteluun (1 vastaus)

Monissa vastauksissa tuotiin esille tarve tiivistää yhteistyötä kummin ja osastojen välillä. Merkittävin yhteistyön muoto tällä hetkellä on kummien osallistuminen osaston syys- tai kevätkokouksiin. Seuraava eräästä vastauksesta poimittu kommentti tuo esille tärkeän huomion:

”Kevät- tai syyskokous ei ehkä kaikilta osin palvele kehittämisajatusta parhaalla mahdollisella tavalla (missä perinteisesti on vierailtu).”

6.4 Kummitoiminnan kehittäminen

Selvitimme tutkimusongelmaa ”Mitä kehitettävää kummitoiminnassa on?” suoraan avoimen kysymyksen kautta. Tarjosimme vastaajille mahdollisuuden tuoda esiin omia kehittämisideoita kysymällä, kuinka kummitoimintaa/kummitapaamisia voitaisiin jatkossa kehittää. Kysymykseen vastasi yhteensä 9 osastoa. Eniten toivottiin yhteistyön tiivistämistä, mikä tuli esille myös edellisessä kysymyksessä. Yhteistyön tiivistämiseen liittyen vastauksissa ehdotettiin muun muassa osastojen välisen tapahtuman järjestämistä ja lähiosastojen yhteisiä ensiapukursseja.

”...kovin osastokohtaiseen käsittelyyn/työskentelyyn osaston tilasta ja toiveista ei välttämättä ole mahdollisuutta nykymuotoisissa kummitapaamisissa.”

Kuten edellä olevasta kommentista käy esille, osastot kaipasivat myös enemmän suoraa tukea osastolle. Esitettiin esimerkiksi, että kummit osallistuisivat osastojen hallitusten kokouksiin ja että kummin apu on saatavilla osastolle tarpeen vaatiessa.

Muita kehittämis ehdotuksia tähän kysymykseen saatiin paljon. Osastot ehdottivat käytäntöä, jossa osastoilta tiedusteltaisiin ennen kummitapaamista aiheista, joita halutaan käsitellä. Tästä voidaan päätellä, että osastot toivovat enemmän Syrjäsen määrittelemää työnohjauksellista, tavoitteellista toimintaa, jolloin käsiteltävät asiat nousevat ohjattavista ja heidän työtilanteestaan tai keskinäisistä suhteistaan. (Syrjänen 1999.)

Kokosimme tähän vastauksista nousseita konkreettisia kummitoiminnan kehittämis ehdotuksia:

- Kummitapaamisissa voisi tutustua alueen eri toimijoihin (esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan toimijoihin) ja että kummitapaamisissa kävisi esittäytymässä asiantuntijoita.
- Kummijärjestelmään liittyen ehdotettiin, etteivät alueen molemmat kummit vaihtuisi yhtä aikaa.
- *”Tilaisuuksiin voitaisiin tuoda työstettäväksi jokin yhteinen projekti, josta osastoille jäisi käteen jotain konkreettista. Esimerkiksi alueellisen valmiussuunnitelman laatiminen olisi kummitapaamisissa kätevintä.”*
- *”Sitä tapaa voisi ideoida, millä tavalla osastot saisivat toisien osastojen toimimisesta tietoa. Olisi hyvä kuulla enemmän toisten osastojen ideoita/ajatuksia tapahtumiin.”*
- *”Arki-illat eivät välttämättä ole parhaita ajankohtia tapaamisille. Meinaa välillä tulla tapaamisissa ’kiireellisyyden tuntua’.”*

6.5 Miksi osasto ei osallistu kummitapaamisiin?

Tutkimuksen tilaaja halusi selvittää, miksi osasto ei osallistu kummitapaamisiin. Tähän tutkimusongelmaan pyrimme saamaan vastauksen sekamuotoisella kysymyksellä: onko osasto osallistunut kummitapaamisiin. Vastausvaihtoehdoiksi annoimme 1) kyllä ja 2) ei, miksi? Tähän tutkimusongelmaan emme saaneet vastausta. Vain yksi kyselyyn vastanneista osastoista ei ollut osallistunut kummitapaamisiin aikarajoitteen takia. Voidaan siis päätellä, että kaikki muut vastanneet osastot ovat osallistuneet kummitapaamisiin ainakin joskus.

7 POHDINTA

Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin kummitoiminnasta ei ole aikaisempaa tutkimustietoa, joten kaikki tutkimuksen avulla saatu tieto oli uutta ja tilaajan näkökulmasta tarpeellista. Tutkimuksen avulla on saatu arvokasta tietoa ja siinä on onnistuttu mittaamaan tavoitteeksi asetettuja asioita kummitoiminnasta. Tuloksista voi nähdä, että suurin osa vastanneista osastoista suhtautuu kummitoimintaan myönteisesti. Yleisesti voidaan todeta, että kummitoiminta tukimuotona on selvästi hyväksi havaittu ja vastausten perusteella voi päätellä, että kummitoiminta tukimuotona koetaan tärkeäksi.

Tutkimuksen tuloksista voidaan päätellä, että kummitoiminta on kehittänyt vapaaehtoistoimintaa Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirin alueella lisäämällä osastojen välistä yhteistyötä ja aktivoimalla osastoja. Tuloksista nähdään myös, että osastot kokevat kummitapaamiset hyödyllisinä. Yhteistyön lisääntymisen taustalla on todennäköisesti kummitapaamisten järjestäminen alueellisesti. Kummitapaamisten myötä saman alueen osastot kokoontuvat yhteen, kun ennen kummitoimintaa tukea annettiin osastoittain. Osastot tulevat tutuiksi kummitapaamisissa ja kynnys yhteistyön tekemiseen on matalalla. Syrjäsen mukaan toimijoiden väliset yhteistyöverkostot tai tukiryhmät ovat merkittäviä toiminnan jatkuvuuden, ihmisten jaksamisen ja toiminnan kehittymisen kannalta (Syrjänen 1999). Vapaaehtoistoimija tarvitsee palautetta ja mahdollisuuden ver-

taistukeen. Nämä ovat asioita, jotka kummitapaamisissa toteutuvat. Tulosten perusteella voidaan kuitenkin todeta, että enemmän tukea tarvitaan osastojen toiminnan kehittämiseen sekä osastojen toiminnan suunnitteluun. Näin kommentoitiin kummitapaamisia erään osaston vastauslomakkeessa:

”Leppoiset tarinatuokiot naapuriosastojen vapaaehtoisten kanssa ovat tärkeitä. Olemmehan yhtenäinen Punainen Risti, vaikka toimintamuodot vaihtelevatkin osastojen välillä.”

Syrjäsen mukaan vapaaehtoistyötä koordinoivien ammattihenkilöiden tehtävä on järjestää vapaaehtoisten ohjaus (Syrjänen 1999). Vapaaehtoiset eivät aina tiedä, että tukea ja ohjausta on saatavilla, mutta kummitapaamisten myötä tässä on tutkimuksen tulosten perusteella onnistuttu. Kummitoiminnassa juuri kummit eli piirin ammattihenkilöstö yhdessä piirin hallituksen jäsenten kanssa ovat toimintaa koordinoivia henkilöitä, jotka huolehtivat vapaaehtoisten ohjauksen järjestämisestä. Tutkimuksemme tuloksissa nähdään myös, että tiedottamiseen oltiin erityisen tyytyväisiä, mikä on ehdoton edellytys vapaaehtoistoiminnan ohjauksen ja kummitapaamisten järjestämisen kannalta. Kummitoiminnan toimivuuden kannalta kummien rooli ohjaajana, tukijana ja innostajana on tärkeä. Tuloksista käy ilmi, että osastot ovat olleet tyytyväisiä kummeihin ja piirin hallituksen jäsenten rooli kummitapaamisissa on koettu tärkeäksi. Kummit koetaan asiantuntevina tehtävässään. Osastot kokevat kummit tärkeänä heidän toiminnalleen ja tästä syystä yhteistyötä kummien kanssa toivotaan lisää.

Tuloksista käy esille, että kummien toivotaan jalkautuvan osastojen toimintaan enemmän esimerkiksi osallistumalla osastojen kokouksiin. Tässä asiassa voidaan nähdä kaksi puolta. Kummitapaamisten tavoitteena on ollut juuri resurssien säästäminen järjestämällä yksittäisten osastovierailujen sijasta alueellisia tapaamisia. Käytännössä piirin resurssit eivät riitä kovin osastokohtaiseen tukemiseen. Toisaalta osastovierailujen lisääminen olisi hyödyksi niille osastoille, jotka eivät osallistu aktiivisesti kummitapaamisiin. Tähän kummit ovat osin jo puuttuneet järjestämällä alueelliset kummitapaamiset sen osaston alueella, joka ei aiemmin ole kummitapaamisiin osallistunut.

Passiivisten osastojen motivoiminen osastossa vierailemalla nostaisi arvostuksen ja tärkeyden tunnetta. Se saattaisi olla liikkeellepaneva voima osaston toiminnan aktivoimiseksi. Syrjäsen mukaan vapaaehtoistoimijoilla on tutkittu olevan useita eri tapoja jaksaa ja toimia. Eri tilanteissa toimitaan eri motiivien saattelemana. (Syrjänen 2004, 34 - 37.) Kummien tulisi selvittää, minkä motiivien pohjalta osastot toimivat ja pyrkiä sitä kautta vaikuttamaan osallisuuden lisäämiseksi.

Syrjäsen mukaan vapaaehtoistyössä keskeiseksi ongelmaksi nousseen sitoutumattomuuden takana voi olla se, ettei vapaaehtoisten jaksamisesta pidetä huolta. (Syrjänen 1999.) Kummitoiminnan kautta voidaan tukea osastoja ja sen kautta taas välillisesti osastossa toimivia vapaaehtoisia, vaikka he eivät juuri itse kummitoimintaan osallistuisikaan. Kummitoiminnalla voi olla työnohjaukseen rinnastettava vaikutus: se on tapa osoittaa vapaaehtoisille, että heidän työtänsä arvostetaan ja heille on tarjolla apua ja tukea (emt.). Osastojen vastauksissa esiin tuotu kommentti kuvaa hyvin tämän hetkistä tilannetta:

”Periaatteessa hyvä toiminta, kunhan osastojen toimijat saisi osallistumaan kummitapaamisiin.”

7.1 Luotettavuuden arviointia

Saatuihin vastauksiin tilaaja oli tyytyväinen, mutta mielestämme tietoa olisi pysynyt saamaan vieläkin kattavammin ja luotettavammin. Jälkikäteen arvioituna, kyselylomakkeessa oli joitakin puutteita. Kysyttäessä osaston tilan arvioinnin hyödyllisyydestä (väite: ”Kummitapaamisissa työstetty osaston tilan arviointi – lomake on selkeyttänyt osastomme kokonaistilaa”) ja tuen määrästä (väite: ”Kummitapaamisten kautta osastomme on saanut enemmän tukea piiriltä”), väittämät olisi tullut muotoilla toisin. Nyt ne olivat vaikeasti tulkittavia ja saattoivat aiheuttaa sen, etteivät tulokset ole täysin luotettavia. ”Tutkimuslomakkeen kysymysten tulisi mitata oikeita asioita yksiselitteisesti” (Heikkilä 2008, 30.) Kyselylomakkeen väitteet voidaan nähdä myös hieman ohjailevina, sillä väitteet oli muotoiltu positiiviseen sävyyn. Tämä on voinut vaikuttaa tuloksiin, sillä vastaaja on voinut olettaa, mitä tuloksia vastaajalta odotetaan ja on näin vastannut odo-

tusten mukaisesti. Asenneasteikon heikkoutena nähdään myös se, ettei vastauksista voi päätellä, mikä painoarvo kohteilla on eri vastaajille (emt., 52). Tuloksiin voi vaikuttaa myös se, että vastaaja pyrkii saamaan loogisuutta vastauksiinsa vastaamalla jälkimmäisiin väittämiin, kuten on edellisiin osioihin vastannut. (emt., 53.)

Tutkittava perusjoukko koostui vapaaehtoisista, jolloin voi olettaa, että tavoitettavuus on tästä syystä vaikeampaa. Myös se, että tavoitteena oli saada koko osaston eikä vain yksittäisen henkilön mielipide lisäsi haastetta. Kvantitatiivisen survey- tutkimuksen valitseminen oli oikea ratkaisu näin suurta tutkittavaa perusjoukkoa ajatellen, mutta jotta kyselylomake olisi tavoittanut kaikki osastot, olisi luultavasti pohjatyötä tarvittu enemmän. Vaihtoehtona olisi voinut olla myös se, että kvantitatiivista ja kvalitatiivista menetelmää olisi käytetty rinnakkain, jolloin olisi ollut mahdollista tavoittaa koko perusjoukko, esimerkiksi tekemällä haastatteluja (Hirsjärvi ym. 2008, 133). Näin olisimme onnistuneet tavoittamaan myös ne osastot, jotka eivät aiemmin ole kummitoimintaan osallistuneet.

Tuloksista ei suoraan nähdä, saako osastot tällä hetkellä tarpeeksi tukea piiriltä. Keskiarvallisesti osastot kokevat saavansa tukea enemmän nyt kuin ennen kummitoimintaa. Myös osaston tilaa arvioitaessa ja osaston toiminnan suunnittelussa tukea saadaan, mutta näitä osioita kannattaisi tutkia vielä tarkemmin.

7.2 Kehittämisehdotuksia

Tutkimuksella saatiin selville monia kehittämisehdotuksia liittyen kummitoimintaan ja kummitapaamisiin. Monilta osastoilta tuli konkreettisia parannusehdotuksia kummitoiminnan kehittämiseksi. Suoraan osastoilta tulleita kehittämisehdotuksia käsittelemme tulosluvussa kappaleissa 6.3.5 ja 6.4. Seuraavassa olemme listanneet asioita, joihin mielestämme tulisi kiinnittää huomiota kummitoimintaa kehitettäessä.

- Kummien kierrättäminen sinänsä on mielestämme hyvä käytäntö. Kierrättämisen avulla osastot pääsevät tutustumaan vaihtuvasti piirin toimihenkilöihin ja hallituksen jäseniin. Vastaavasti toimihenkilöt tutustuvat enemmän osasto-

jen vapaaehtoiisiin. Osastot ovat ilmeisesti kokeneet kummien vaihtumisen liian radikaalina toimenpiteenä. Kuten erään osaston vastauksesta tuli ilmi:

”Jos täytyy vaihtaa kummeja, niin ei vaihdettaisi molempia samalla kertaa.”

Mielestämme vastauksista esille noussut ehdotus vain toisen kummin vaihtumisesta esimerkiksi vuoden välein on hyvä. Näin tutustumista ja tapojen opettelua ei tarvitsisi tehdä puolin ja toisin niin paljoa. Ryhmän kokoontumiseen liittyy aina turvallisuuden tunteen näkökulma. Kun toinen kummeista on jo tuttu, on turvallisuuden tunne ryhmän sisällä suurempi ja esimerkiksi asioiden esille nostaminen voi olla helpompaa.

- Kummitapaamisissa työstettävä osastojen tilan arviointilomakkeen tarkoitus tulisi tuoda selvemmin esille. Arviointi on kehittämisen edellytys. Arviointia tehdään nykyaikana paljon monenlaisissa yhteyksissä ja se koetaan muo-
dollisuutena. Arvioinnillakin tulee olla jokin tavoite ja siitä saatuja arvokkaita tuloksia tulisi hyödyntää. Jos arviointilomakkeen tarkoitus ja sisältö jäävät hyödyntämättä, ei sillä ole käytännössä mitään merkitystä osastolle.
- Tutkimuksen vastauksista käy ilmi, etteivät kummien vierailut osastojen syys- ja kevätkokouksissa ole tarkoituksen mukaisia. Osastot kokisivat hyö-
dyllisemmäksi, että kummit vierailisivat esimerkiksi hallituksen kokouksissa tai osaston järjestämässä tapahtumassa. Tätä tulisi pohtia laajemmin. Onko tämä vain yhden osaston mielipide vai koskeeko kaikkia?
- Havaintojemme perusteella voimme todeta, että kummitapaamisten luonne vaihtelee paljon alueittain. Tämä on tietenkin luonnollista, sillä ihmiset teke-
vät asioita eri tavalla. Koemme kuitenkin, että kummitapaamisia tulisi yhte-
näistää ja kunkin tapaamisen tavoite ja painopiste tulisi olla jokaiselle kum-
mille selvä. Nyt osastot joutuvat eriarvoiseen tilanteeseen, kun toisissa ta-
paamisissa asioita käsitellään perusteellisemmin ja samaan aikaan toisissa
tapaamisissa luodaan vain pintapuolinen yleiskatsaus asioihin.
- Kyselyn vastauksissa tuli esille, että piirihallituksen kummeilta odotetaan
enemmän aktiivisuutta kummitapaamisissa, jottei kummius olisi vain ”pape-
rivirka”. Koemme tämän asian erittäin merkittäväksi huomioiksi. Piirin halli-

tuksen jäsenen kummiutta voisi lähteä pohtimaan piirin hallituksen merkityksestä ja tavoitteesta osaston vapaaehtoisia toimijoita ajatellen. Eikö piirinhallituksen luottamushenkilöiden tarkoituksena ole juuri ajaa paikallisten osastojen etuja ja vastaavasti tiedottaa hallituksessa käsiteltävistä asioista eteenpäin? Mikä on siis piirinhallituksen jäsenen rooli kummina?

7.3 Lopuksi

Kummitoiminta termiä käytetään jo hyvin monissa yhteyksissä niin yksityisellä, julkisella kuin kolmannellakin sektorilla. Suomen Punaisen Ristin Savo-Karjalan piirissä kummitoimintaa on toteutettu nyt muutaman vuoden ajan, mutta myös muissa piireissä vastaavaa toimintaa on olemassa. Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää erityisesti Suomen Punaisen Ristin vapaaehtoistoiminnan kehittämisessä, mutta myös muissa järjestöissä, joissa on vastaava organisatorakenne. Käytännössä tutkimuksen tuloksia hyödynnetään kehittämällä tutkimuksessa esille nousseita kehittämistarpeita.

Muissa vapaaehtoistoiminnan muodoissa ja tukemisessa voidaan soveltaa tutkimuksen tuloksia. Ne asiat mitkä ovat osoittautuneet kummitoiminnassa hyviksi käytänteiksi, esimerkiksi tiedottaminen ajankohtaisista asioista kummitapaamisissa, voi toimia myös muunlaisessa vapaaehtois- tai järjestötoiminnassa.

Olisi tärkeää saada tietää, miksi osastot eivät osallistu kummitapaamisiin. Koska tässä tutkimuksessa emme saaneet vastausta siihen, tulisi sitä tutkia muilla keinoilla. Ehkä suurempi kontakti osastoihin, esimerkiksi haastattelemalla, voisi olla parempi vaihtoehto selvittää tätä ongelmaa. Mielestämme piirihallituksen kummien roolia kummitoiminnassa olisi syytä tutkia esimerkiksi haastattelututkimuksella. Tutkimuksestamme tulee ilmi, että yhteistyö on avainasemassa kummitoiminnassa. Tuloksista käy ilmi, että kummitapaamiset ovat lisänneet osastojen välistä yhteistyötä. Samaan aikaan osastot toivovat silti yhteistyön tiivistämistä kummeihin, mutta myös toisiin osastoihin. Olisi hyvä selvittää tarkemmin, millä keinoin yhteistyötä tulisi kehittää.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet:

Hakkarainen, Pirkko & Syrjänen, Kaisli 2004. Mitä vapaaehtoistoiminnalla tarkoitetaan? Teoksessa: Hakkarainen, Pirkko (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Riihimäen kirjapaino Oy. Sivut 13–16.

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2008. Tutki ja kirjoita. Keuruu: Otavan kirjapaino Oy.

Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Dark Oy.

Hartikka, Anita 2004. Vapaaehtoisten koulutus, ohjaus ja tuki SPR:n ystävöitymässä. Teoksessa Hakkarainen, Pirkko (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Riihimäen kirjapaino Oy, 44–45.

Heikkilä, Tarja 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hytönen, Yki. 2002. Ihminen ihmiselle. Suomen Punainen Risti 1877 – 2002. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Karvinen, Marianne 2002. Kummitoiminta koulussa - näennäistä yhteistyötä vai todellista vastuuta. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö.

Korpela, Taru (toim.) 2008. Tämä on Punainen Risti. Monta tapaa välittää – esite.

Mikkola, Leena 2004. Vapaaehtoisuuden virittäminen.. Teoksessa Pirkko Hakkarainen (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Riihimäen kirjapaino Oy, 38–40.

Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) 2005. Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy, 13–38.

Syrjänen, Kaisli 2004. Vapaaehtoisten ohjaaminen. Teoksessa Pirkko Hakkarainen (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Riihimäen kirjapaino Oy, 29–32.

Syrjänen, Kaisli 2004. Vapaaehtoisten jaksaminen. Teoksessa Pirkko Hakkarainen (toim.) Tukea ja mahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnalle. Riihimäen kirjapaino Oy, 33–37.

Elektroniset lähteet:

Joensuun Seudun Kehittämisyhtiö JOSEK Oy 2009. Pohjois-Karjalan Yrityskummit ry. Viitattu 18.10.2009. <http://www.josek.fi/fi/?ID=1453>

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2009. Kummitoiminta. Viitattu 18.10.2009. <http://www.mll.fi/kasvattajille/kummitoiminta/>

Pirkanmaan Yrityskummit Ry. Esittely. Viitattu 14.10.2009. <http://www.yrityskummit.net/esittely/>

Suomen opettajiksi opiskelevien liitto (2009). Kummitoiminta. Viitattu 14.10.2009. <http://www.sool.fi/sub/kummitoiminta.html>.

Suomen Punainen Risti 2007. Vastuullista toimintaa osastoissa. Savo-Karjalan vuosikokousseminaarin PowerPoint esitys 28.4.2007.

Suomen Punainen Risti 2009 a. http://www.redcross.fi/punainenristi/historiaa/fi_FI/ viitattu 1.11.2009.

Suomen Punainen Risti 2009 b.

http://www.redcross.fi/punainenristi/suomenpunainenristi/fi_FI/ viitattu 1.11.2009.

Syrjänen, Kaisli 1999. Työnohjaus ja Vapaaehtoisten työnohjaus. fi-

le:///Users/elinamikkonen/Desktop/Opinnäytetyö%20oma%20kone/Työnohjaus-juttu.webarchive viitattu 16.9.2009.

LIITTEET

LIITE 1

18.2.2009

Kysely kummitoiminnasta SPR:n Savo-Karjalan piirin alueella 2009

Kummitoimintaa on toteutettu Savo-Karjalan piirin alueella noin neljän vuoden ajan. Kummitoiminnan tarkoituksena on tukea ja ohjata osastojen toimintaa sekä lisätä yhteistyötä naapuriosastojen kanssa. Tällä kyselyllä halutaan saada tietoa kummitoiminnan toimivuudesta ja kehittämiskohteista Savo-Karjalan piirin alueella. Kyselyn avulla kummitoimintaa kehitetään entistä toimivammaksi, minkä vuoksi kyselyyn vastaaminen on erittäin tärkeää.

Tutkimuksen toteuttavat opinnäytetyönä Humanistisen ammattikorkeakoulun opiskelijat Elina Mikkonen ja Karoliina Uuksulainen. Toivomme, että vastaatte kyselylomakkeeseen yhteistyössä osastonne jäsenten kanssa, esimerkiksi hallituksen kokouksessa, koska haluamme saada koko osaston yhteisen mielipiteen asioista. Yksittäinen osasto ei ole tunnistettavissa vastausten perusteella. Kyselyn tulokset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Vastaattehan kyselyyn **15.3.2009** mennessä oheisessa palautuskuoressa.

Heikki Koistinen

Toiminnanjohtaja

p. 0500 322 910

heikki.koistinen@punainenristi.fi

Ismo Nuutinen

Järjestövastaava

p. 040 737 2179

ismo.nuutinen@punainenristi.fi

LIITE 2

Kummitoiminnan arviointikysely

1. Kyselyyn vastasi

a) Osaston hallitus

b) Joku muu, mikä? _____

2. Vastaajien lukumäärä _____

3. Osastomme on osallistunut kummitapaamisiin

a) Kyllä

b) Ei, miksi? _____

Vastatkaa seuraaviin väittämiin ympyröimällä mielipidettänne parhaiten kuvaava vaihtoehto.

	Täysin eri mieltä	Melko eri mieltä	Melko samaa mieltä	Täysin samaa mieltä
4. Kummitapaamiset ovat lisänneet osastojen välistä yhteistyötä.	1	2	3	4
5. Kummitapaamisissa osasto on saanut hyvin tietoa ajankohtaisista asioista.	1	2	3	4
6. Kummitapaamiset ovat aktivoineet osastoamme.	1	2	3	4
7. Kummitapaamiset ovat tukeneet osastomme toiminnan suunnittelua.	1	2	3	4
8. Kummitapaamisissa työstetty osaston tilan arviointi -lomake on selkeyttänyt osastomme kokonaistilaa.	1	2	3	4
9. Kummitapaamisten kautta osastomme on saanut enemmän tukea piiriltä.	1	2	3	4
10. Osastomme toiminta on kehittynyt kummitapaamisten avulla.	1	2	3	4
11. Tiedotus kummitapaamisista on ollut riittävää.	1	2	3	4
12. Piirinhallituksen jäsenten rooli kummitapaamisissa on tärkeä.	1	2	3	4
13. Olemme olleet tyytyväisiä kummien toimintaan.	1	2	3	4
14. Kummit ovat asiantuntevia tehtävässään.	1	2	3	4
15. Kummitapaamiset ovat olleet hyödyllisiä osaston toiminnan näkökulmasta.	1	2	3	4

käännä →

16. Kuinka kummit voisivat tukea alueen/osaston toimintaa vielä entistä paremmin?

17. Kuinka kummitoimintaa/kummitapaamisia voitaisiin jatkossa kehittää?

18. Mitä muuta haluatte sanoa kummitoimintaan liittyen?

Kiitos vastauksistanne!